

**Budgetforslag til udvalgsmøder i trafikudvalget,
Miljø og Klima udvalget og Forskning,
Innovation og uddannelseudvalget**

REGIONAL UDVIKLING										
NR	Forslagstitel	Forslagsstiller	Parti	Center	Status	2021	2022	2023	2024	Bemærkning
7.0 Forsknings- innovations- og uddannelsesudvalget						5,6	5,6	5,6	5,6	
7.1	Fremtidens Faglærte (kompetenceråd)	Lars Gaardhøj	Socialdemokraterne	CRU	Kvalificeret	5,6	5,6	5,6	5,6	
8.0 Miljø- og Klimaudvalget						5,2	4,3	4,3	3,4	
8.1	På vej mod fossilfri drift- og medarbejdertransport		Socialdemokraterne	CRU	Kvalificeret	2,6	2,6	2,6	2,6	
8.2	Tilbage på sporet af FN's verdensmål		Radikale venstre	CRU	Kvalificeret					
8.3	Fremme brugen af genanvendelige materialer		Radikale venstre	CRU	Kvalificeret	2,6	1,7	1,7	0,8	
9.0 Trafikudvalget						2,5	0,0	0,0	0,0	
9.1	Plan for at forbedre den kollektive trafik	Marianne Frederik og Annie	Enhedslisten	CRU	Kvalificeret	0,5				
9.2	Fremkommelighedstiltag		Socialdemokraterne	CRU	Kvalificeret	2,0				
9.3	Event-kulturbus	Konservative	Konservative	CRU	Kvalificeres					Medtages juni
REGIONAL UDVIKLING (SUNDHED)										
4.0 Miljø- og Klimaudvalget						16,4	8,3	3,2	3,2	
4.1	Grønne hospitaler, innovation og medicinrester i spildevand	ADM		CRU	Kvalificeret	5,0	5,0			
4.2	Det tager vi med os fra COVID-19 nedlukningen		Socialdemokraterne	CPK ??	Kører FU					Denne er også stillet i overskrift på FU. Skal formentlig ikke kvalificeres.
4.3	Vandeffektive hospitaler		Socialdemokraterne	CEJ	Kvalificeret	0,65				
4.4	Udvidet monitorering af CO2		Socialdemokraterne	CRU	Kvalificeret	0,5	0,2	0,2	0,2	
4.5a	Grønne indkøb	ADM	MKU	CRU	Kvalificeret	5,8	5,8	5,8	5,8	
4.5b	Klimakompensation på flyrejser	ADM		CRU	Kvalificeret	0,5	-5,8	-5,8	-5,8	Beløbet kan variere, se også forslag 4.5
4.6	Øget biodiversitet		SF	CEJ	Kvalificeret	0,5				
4.7	Afskønningsfrit indkøb		SF	CRU	Kvalificeret	2,0	2,0	1,9	1,9	
4.8	Styrket indsats for genbrug og donation af udstyr	ADM		CEJ	Kvalificeret	1,4	1,1	1,1	1,1	
4.9	Genanvendelig plastic	Konservative	Konservative	CRU/Indkøb	Kvalificeres					Medtages juni
5.0 Forsknings- innovations- og uddannelsesudvalget						14,0	15,7	15,7	15,7	
5.1	Supplerende kliniske læringsformer	Lars Gaardhøj	Socialdemokraterne	CHRU	Kvalificeret	3,75	2,75	2,75	2,75	Yderligere scenarie med yderligere udgifter
5.2	Udvikling af et regionalt uddannelsesstilbud til hhv. operationssyge	ADM		CHRU	Kvalificeret	7,0	10,5	10,5	10,5	
5.3	Stærke partnerskaber mellem hospitalsvirksomheder	Christine Dahl Jensen	Venstre	CRU	Kvalificeret	3,2	2,4	2,4	2,4	
5.4	Forskning i Forebyggelse, der virker	ADM		CRU	Kvalificeret	5,0	5,0	5,0	5,0	
5.5	Datastøttecenter til bl.a. at undertøtte personlig medicin	ADM		CRU	Kvalificeret	4,0	5,5	5,5	5,5	
5.6	Flere praktikpladser gennem uddannelsesklausuler for R. Hovedstaden byggerier		Socialdemokraterne	CEJ	Kvalificeret	0,6	0,6	0,6	0,6	
5.7	Region Hovedstadens Robotkirurgiske Uddannelsesprogram	ADM		CHRU	Kvalificeret	1,4	1,4	1,4	1,4	
5.8	Støtte ved gentagne graviditetstab	SF	SF	CRU	Kvalificeres					Medtages juni
5.9	Bevarelse af uændret adgang til videnskabelige tidsskrifter for reg	Konservative		CRU	Kvalificeret					
6.0 Trafikudvalget						6,0	0,6	0,6	0,6	
6.1	Bicykler ved akuthospitalerne		SF	CRU	Kvalificeret	6	0,6	0,6	0,6	
Samlet budgetforslag for regional udvikling						13,3	9,9	9,9	9,0	
Politisk råderum						5,5	12,0	10,2	18,0	
Rest(sundhedsmidler indgår ikke)						-7,8	2,1	0,3	9,0	

Forsknings, innovations og uddannelsesudvalget

Skabelon til brug for udvalgets 2. og 3. budgetdrøftelse: Budgetlægningen 2021-2024 [max 2,5 side]

Budget/finansieringsforslag – [overskrift]: 5.1 Supplerende kliniske læringsmiljøer
Fremsat af: Socialdemokratiet
Formål og indhold
Hvilket problem vil I løse? Forslaget skal bidrage til bedre studieforløb med øget tryghed i uddannelsens praktikdel, så de studerende er bedre rustet efter endt uddannelse. Det skal derudover aflaste de kliniske praktiksteder ift. det øgede pres på grunduddannelsesopgaven.
Hvordan foreslår I, at problemet løses? (Fx kræver det nyansættelser/anlægsmidler/mv?) Det foreslås at afsætte midler til at etablere og drive faciliteter til løbende afvikling af supplerende kliniske læringsformer, hvilket er en forudsætning for at kunne aflaste klinikkens uddannelsesopgave og give de studerende mulighed for at træne kliniske og samarbejds-mæssige færdigheder i trygge rammer.
Baggrund Region Hovedstaden meduddanner hvert år ca. 10.000 professionsbachelorstuderende, ca. 3.000 medicinstuderende og ca. 1.000 elever på forskellige erhvervsuddannelser. De mange studerende og elever stiller store krav til praktikstederne. Fx foregår 43 procent af uddannelsen til sygeplejerske på hospitalsafdelingerne, i psykiatrien og i kommunerne. De mange studerende betyder, at der i nogle uger er flere studerende end fast personale på arbejde på en afdeling, hvilket kan skabe utryghed for patienterne. Samtidig evaluerer de mange studerende og elever praktikken som den del af uddannelsesforløbet, der er mest hektisk. De oplever ikke altid at opnå tilstrækkelig med sikkerhed, inden de skal indgå i et normalt vagtskema på en afdeling. Det kan føre til, at nogle springer fra undervejs i uddannelsesforløbet, eller kun bliver kort tid i faget. Udviklingen med COVID-19 har øget presset på uddannelsesopgaven endnu mere. Det øger behovet for at være kreative og finde nye løsninger. For medicinstuderende har de kliniske ophold i mange år været suppleret af klinisk simulation og træning. Årligt gennemgår mere end 4.000 medicinstuderende sådanne forløb. Der foregår også simulationstræning på de lokale simulationscentre på hospitalerne for andre studerende, men dette sker ikke systematisk eller ens på tværs af hospitaler. Der er derudover høstet erfaringer med supplerende kliniske læringsmiljøer for sygeplejersker på to forskellige forløb for hhv. 5. semester og 1. semesterstuderende. Erfaringer fra disse forløb har været meget positive og er evalueret tilsvarende af de studerende. Disse forløb har kunnet lade sig gøre, fordi det har været muligt at låne tomme hospitalsafdelinger i enkeltuger. Dette er ikke en holdbar løsning i længden, da det dels betyder for lille kapacitet (for få uger) og dels betyder, at afdelingerne skal indrettes forfra fra gang til gang. Nu ønskes muligheden bredt ud til flere uddannelser og i større målestok.
Formål

Formålet med at etablere supplerende kliniske læringsmiljøer for studerende er dels at sikre de studerendes kompetencer og dermed at øge patientsikkerheden, dels at aflaste afdelingerne i forhold til uddannelsesopgaven.

I supplerende kliniske læringsmiljøer kan de studerende træne kliniske færdigheder i trygge rammer og uden at patienten er til stede. Forskning viser, at simulations- og casebaseret træning i kombination med træning ved færdighedsstationer kan styrke de studerendes kvalifikationer og dermed patientsikkerheden. Sådanne træningsmiljøer giver samtidig mulighed for at træne de studerende til at arbejde i det sundhedsvæsen, som vi gerne "vil have mere af", fx med bedre tværprofessionelt samarbejde og forståelse, mere smidige patientforløb på tværs af sektorer, mindre tvang i psykiatrien osv.

Indhold:

Etablering af supplerende kliniske læringsmiljøer kræver:

1. **Lokaler** indrettet til afvikling af læringsaktiviteter. Antallet af kvadratmeter kan skaleres afhængigt af, hvad man ønsker læringsmiljøerne skal indeholde og hvor mange studerende, de skal kunne rumme. De kan indrettes med relevante virkelighedstro hospitalsstuer med mobile installationer og andre relevante rum, herunder modtageareal, introduktionsrum, toiletter mv. Lokalerne kan med fordel indrettes på tomme hospitalsafdelinger, så det hospitalsnære miljø bevares og så udgifter til etablering holdes nede. Hvis læringsmiljøerne koncentrerer på én matrikel, kan dette med fordel ske centralt i regionen af hensyn til transport for såvel studerende som undervisere. Dette ville kunne lette samarbejde med fx Københavns Professionshøjskole. Hvis læringsmiljøerne fordeles på to eller tre matrikler, kan disse placeres mere spredt i regionen. Dette ville kunne lette samarbejdet med omkringliggende kommuner.
2. **Driftsudgifter**, herunder materialer til indretning samt til drift og husleje, rengøring mv. Afhænger af antallet af matrikler/stuer mv. Materialer til indretning samt til drift vil delvist kunne skaffes fra Region Hovedstaden overskudslager. Kræver personale, der kan foretage indkøb, håndtere logistikken vedr. lokaler, skemalægning, klargøring, afrydning mv.
3. **Undervisere**. Undervisningen i de supplerende kliniske læringsmiljøer tilrettelægges i mindre hold med en typisk holdstørrelse på 10 med 1-2 undervisere. Undervisningen vil erstatte eksisterende dage/uger i den klinisknære læring, hvor læringen typisk foregår mere 1:1. Derfor vil læringen i de supplerende kliniske læringsmiljøer være billigere. Fx understøttes de studerende på 1. semester i almindelig klinisk praktik af vejleder, underviser eller almindeligt personale i en ratio på 1:3-4 (vejleder: studerende), så vil ratioen her være ca. 1:5-10.

Nedenstående budgetestimat er baseret på følgende forudsætninger.

- Gennemsnitlig holdstørrelse på 10 studerende til 1-2 undervisere
- Undervisning erstatter nuværende læring i klinik i de pågældende uger, hvorfor undervisningen i stor udstrækning kan dækkes af nuværende kliniske vejledere og undervisere fra somatik, psykiatri og kommuner
- Center for HR og Uddannelse varetager al koordination og projektstyring
- Mulighed for at anvende tomme hospitalsafdelinger som kun kræver mindre istandsættelser/ændringer før ibrugtagning – herefter kun driftsudgifter.

- At lokalerne vil kunne anvendes af studerende i supplerende kliniske læring i op til 18 uger pr. halvår

Scenarie 1: Introduktion af supplerende kliniske læringsmiljøer med fokus på sygeplejerskeuddannelsen

Scenarie 1 beskriver en situation, hvor ca. 3 ud af i alt 52 uger i praktik ændres fra at være i almindelig kliniknær praktik til at foregå i supplerende kliniske læringsmiljøer.

Forventningen er, at det vil kunne bidrage til at styrke de studerendes kompetencer og samtidig aflaste afdelingernes uddannelsesopgave.

Der optages forventeligt 1.360 sygeplejerskestuderende årligt fremover. Det svarer til 680 pr. halvår. De studerende er i løbet af uddannelsen i praktik i 52 uger i alt (fire uger på 1. semester, 8 uger på både 2. og 3. semester, 6 uger på både 4. og 5. semester og 20 uger på 6. semester. 7. semester bruges til bachelorprojektet).

Den korteste praktikperiode på sygeplejerskeuddannelsen er de fire uger på 1. semester. Der er således brug for faciliteter, som kan rumme, at alle studerende gennemfører supplerende klinisk læring i løbet af fire uger på skift en uge ad gangen. Det betyder, at der skal være kapacitet til, at 170 studerende (680:4) kan gennemføre træningen pr. uge. Med en holdstørrelse på 10 vil det kræve 17 stuer.

Ved 1 uges træning på 1. semester, 1 uges træning på 3. semester og to dages træning på hhv. 4 og 5. semester (i alt knap 3 uger), så vil der være behov for 17 hospitalsstuer i 12 uger pr. halvår.

De øvrige ca. 6 uger vil faciliteterne kunne anvendes af andre uddannelser. Der vil derudover være kapacitet til på nogle af semestrene at lave tværprofessionel og tværsektoriel læring mellem forskellige uddannelser.

Scenarie 2: Systematisk brug af supplerende kliniske læringsmiljøer

Ovenstående scenarie vil kunne skaleres alt efter ambitionsniveau. Ønsker man fx at 6 ud af 52 klinikuger skal foregå i supplerende kliniske læringsmiljøer vil det kræve 34 hospitalsstuer og dobbelt op på øvrig kapacitet og kompetencer. Det vil også være muligt at indarbejde scenarie 1 i 2021 og i løbet af 2022 vurdere potentialet for en eventuel udvidelse.

Forslagets konsekvenser – økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

Scenarie 1

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	1,25	1,25	1,25	1,25
Øvrig drift	1,5	1,5	1,5	1,5
Etableringsudgifter	1,0			
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	3,75	2,75	2,75	2,75

Prisen pr. studerende vil i scenarie 1 være på ca. 500 kr. (2.750.000 kr.: 5.440 studerende pr. år), hvor nogle vil være der i 1 uge (på 1. og 3. semester), andre i 2 dage (på 4. og 5. semester).

Scenarie 2

	2021	2022	2023	2024

Løn til evt. nye årsværk	2,5	2,5	2,5	2,5
Øvrig drift	3,0	3,0	3,0	3,0
Etableringsudgifter	3,0			
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	7,5	5,5	5,5	5,5

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Konkret forslag til tekst til budgetaftale indsættes først i forslaget til udvalgets 3. drøftelse af budgetinitiativer.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Administrationen udfylder dette afsnit når udvalget er færdig med de tre udvalgsbehandlinger.

Skabelon til brug for udvalgets 2. og 3. budgetdrøftelse: Budgetlægningen 2021-2024 [max 2,5 side]

Budget/finansieringsforslag:

5.2 Udvikling af et regionalt uddannelsesstilbud til hhv. operationssygeplejersker og opvåkningssygeplejersker

Fremsat af: Sundhedsfagligt Råd/Anæstesiologi og Center for HR og Uddannelse

Formål og indhold:

Sundhedsfagligt Råd (SFR)/Anæstesiologi har beskrevet de særlige og tiltagende udfordringer med at rekruttere kvalificeret personale og med at fastholde det erfarne personale på regionens operationsgange og intensivafdelinger.

Anæstesi, operation, opvåkning og intensiv terapi er specialfunktioner, der er essentielle for behandlingen af akutte og kritisk syge patienter døgnet rundt. Specialistkompetencerne er afgørende for at kunne udføre højt specialiseret operationsaktivitet, og for at kunne sikre kvalificeret funktion af akutberedskabet på alle regionens hospitaler. Hvis de nødvendige kompetencer ikke er til stede, i det omfang det kræves, kan det få alvorlig betydning for patientsikkerheden. Derudover gør det det vanskeligere for hospitalerne at overholde ventetidsgarantien.

Anæstesi- og intensivsygeplejersker uddannes via en 2-årig specialuddannelse, men der findes pt. ikke et uddannelsesstilbud for operations- og opvåkningssygeplejersker. Der arbejdes nationalt med at udvikle formelle uddannelser for begge grupper, men dette arbejde vil erfaringsmæssigt tage flere år. Der er derfor brug for at etablere en regional løsning på kort sigt.

Operationssygeplejersker og opvåkningssygeplejersker:

For begge uddannelsesforløb søges om midler til deltagerbetaling, samt kompensation for fravær. Uddannelsesforløbene udvikles i et tæt samarbejde med de kliniske afdelinger, så der sikres praksisforankring og relevans.

SFR Anæstesiologi vurderer i lyset af COVID-19, at indsatsen kun er blevet mere aktuel og relevant, da operationskapaciteten forventes øget.

Administrationens bemærkninger:

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	1,0	1,5	1,5	1,5
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	6,0	9,0	9,0	9,0
Samlet udgift	7,0	10,5	10,5	10,5

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Drift er beregnet på basis af en deltagerafgift på kr. 13.000, - til 80 operationssygeplejersker årligt (nuværende flow) = 1 million kr. (I 2021 regnes med 40 deltagere). For opvågningssygeplejersker: 40 deltagere.

Fravær fra klinik: 80 operationssygeplejersker i 6 uger årligt svarer til 12 årsværk = 6 millioner kr. (I 2021 40 sygeplejersker). For opvågningssygeplejersker: 40 i alle årene.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Konkret forslag til tekst til budgetaftale indsættes først i forslaget til udvalgets 3. drøftelse af budgetinitiativer.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Administrationen udfylder dette afsnit, når udvalget er færdig med de tre udvalgsbehandlinger.

Budget/finansieringsforslag:

5.3 Stærke partnerskaber mellem hospitalsvirksomheder

Fremsat af:

Venstre

Formål og indhold:

Vi har i Corona krisens forløb oplevet et meget frugtbart samarbejde med både store og små virksomheder, både i forhold til at skaffe forsyninger af diverse værnemidler, men ikke mindst i forhold til at udvikle nye løsninger og øge digitaliseringen af sundhedsvæsenet. Det mener vi, der er mange gode grunde til at bygge videre på og samle både læring og erfaringer op fra.

Den officielle indgang for virksomhederne har været Lægemiddelstyrelsen, hvilket ikke er en organisation tæt på driftsnære problemstillinger. Henvender virksomhederne sig direkte til Region Hovedstaden, er det utydeligt, hvordan de kommer frem til "rette vedkommende", eller bare finder frem til hvad der foregår på deres felt i Region Hovedstaden.

Region Hovedstaden har på regionernes vegne haft den koordinerende funktion for indkøb mm. - kort sagt hele "udbudssiden" og har derfor været tættest på kontakten med virksomhederne.

Vi tror på, at der er et stort udviklingspotentiale i at gøre det lettere for virksomhederne at henvende sig til regionen, og lettere at komme i kontakt med de relevante funktioner og få overblik over eksempelvis forskningsmæssige projekter og aktiviteter.

Vi mener desuden, at der er potentiale for nye løsninger i sundhedsvæsenet ved at etablere et tættere udviklingssamarbejde.

Vi mener endvidere, at virksomheder og forskere kan have stor gavn af tættere samarbejder med både hinanden og klinikken. Det ligger i naturlig forlængelse af Venstres budgetforslag i 2019 om, at det skal gøres lettere at være forsker i regionen.

Forslag

- Etablere ÉN indgang for virksomheder til en funktion under regional udvikling, som skal sikre virksomheder en transparent og hurtig indgang til samarbejder og et øget antal samarbejder.
- Der etableres en digital infrastruktur, hvor virksomheder kan orientere sig og blive koblet til hinanden, forskere, og relevante funktioner på hospitalerne. Hertil afsættes i 2021 1 mio. D.kr.
- Der udarbejdes en plan for indsatser mh. på at synliggøre indsatsen. Skal f.eks. fremgå meget tydeligt af hjemmesiden.
- Der afrapporteres på den ledelsesmæssige indsats, mh. på f.eks. at servicere virksomheder og forskere.

Administrationens bemærkninger: (feltet kan slettes, hvis der ikke er nogen)

Forslaget er i tråd med ambitionen i den sammenhængende forsknings- og innovationsstøtte, som, i lighed med den politiske vision i aftale om værdibaseret sundhed fra budgetaftalen 2019, skal støtten spille en væsentlig rolle for værdiskabelsen i sundhedsvæsenet i Region Hovedstaden, og i daglig praksis pionere nyttiggørelse, skalering og spredning af gode ideer, der skaber direkte patient- og samfundsmæssig værdi.

Her er stærke partnerskaber mellem hospitaler og private virksomheder en central løftestang for skabelsen af fremtidens sundhedsvæsen. Virksomheder oplever for nuværende, at det er unødigt svært at finde vej til de rigtige forsknings- og kliniske miljøer. Der er derfor behov for at blive skabt en tydeligere indgang for virksomheder. Desuden er der brug for at blive skabt synlighed om sundhedsvæsenets udfordringer udadtil, så vi på den måde kan invitere relevante eksterne aktører fra

økosystemet til at bidrage med løsninger på udfordringerne. Endelig er der behov for at fremme antallet af offentlige-private samarbejder, som bl.a. kan stimuleres ved at sætte ressourcer til aktiviteter, der fremmer løsninger gennem diverse udviklings-, implementerings- og spredningsaktiviteter, hvor man også kan nyttiggøre private ressourcer og kompetencer.

Administrationen vurderer på den baggrund, at der er behov for at:

- etablere en styrket digital 'grænseflade' mellem regionens sundhedsvæsen og den private sektor - en 'grænseflade', som kan sikre virksomheder en transparent, hurtig og træfsikker indgang til samarbejde (0,8 mio. kr. i etablering og 0,2 mio. kr. i varige licensudgifter)
- afsætte dedikerede ressourcer fx en mikrofinansieringspulje til fremme af offentlige-private samarbejder, som ansatte i Region Hovedstaden kan søge til at drive udvikling og implementering af løsninger. Dette fx i forlængelse af nedenstående innovationsbørser, beslutninger i innovationsboardet eller Hverdagens Idéer (1,7 mio. kr. + 0,5 mio. kr. til et s
 - o afholde innovationsbørser/hackatons hvor regionens hospitaler og virksomheder i strukturerede forløb fremviser egne udfordringer og inviterer forskere, studerende og virksomheder til at være med til at løse udfordringerne.
 - o organisationen mere systematisk implementerer gode, eksisterende løsninger fx gennem prioritering i Innovationsboard, hvor regionerne udveksler gode løsninger på tværs.
 - o modne organisationens innovative kompetencer gennem forløb, hvor sundhedspersonale udvikler værdiskabende løsninger på konkrete udfordringer, fx i de aktuelle forløb "Hverdagens idéer"

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid:

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	0,5	0,5	0,5	0,5
Øvrig drift	1,9	1,9	1,9	1,9
Etableringsudgifter	0,8			
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	1	1	1	1
Samlet udgift	3,2	2,4	2,4	2,4

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Både forslag om digital grænseflade og mikrofinansieringspulje kan skaleres og tilpasses afhængigt af ambitionsniveau.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	x
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Budget/finansieringsforslag:

5.4 Forskning i forebyggelse, der virker

Fremsat af:

ADM på baggrund af den vedtagne handlingsplan for FN's Verdensmål

Formål og indhold:

Danskerne lever i gennemsnit kortere, end i de lande vi normalt sammenligner os med, og forskellen i sundhed og levetid er stor på tværs af socialgrupper. Det er helt afgørende, at Region Hovedstaden har et stærkere fokus på at forebygge sygdomme. Det skal ske for at sikre flere sunde leveår og for at mindske både sygdomsbyrden og behandlingsbehovet i sundhedsvæsenet.

Formålet med indsatsen er at styrke og opprioritere den eksisterende indsats om forebyggelse og sundhedsfremme gennem forskning med styrket implementering af forskningsresultater, så forskningsresultater hurtigere bliver implementeret i klinikken, og i daglig praksis til gavn for patienter og borgere. Dvs. at styrke forskning i forebyggelse, der virker. Dertil er formålet at skabe mindre ulighed i sundhed. Indsatsen er er vedtaget i forbindelse med arbejdet med FN's verdensmål og "Region Hovedstaden Strategi for Sundhedsforskning 2018-2022".

Konkret anbefales det at etablere en pulje på 5 mio. kr. pr. år, som regionens forskningsmiljøer mfl. kan søge til forskning i forebyggelse og sundhedsfremme, og til implementering af forskning i både klinik og daglig praksis. Beløbet kan eventuelt skaleres.

Det prioriteres at bevilge og gennemføre 3-5 forsknings-/implementeringsprojekter om året, der, sammen med den allerede planlagte indsats, og sammen med relevante interessenter på tværs af sektorer, skal sikre implementering af forebyggelse, der virker - for at sikre sundere borgere og mindske ulighed i sygdom.

Puljen kan administreres i regi af forskningsfonden og kræver derfor ikke afledte udgifter til administration.

Uddybende bemærkninger:

Indsatsen fik desværre ikke midler i 2020-2023 budgettet. Administrationen vurderer, at der stadig er et stort behov for at styrke indsatsen, specielt med tanke på det stigende pres på sundhedsvæsenet og på budgetaftalens fokus på sundhedsforskning og forebyggelse. Administrationen har i 2019 indenfor det gældende budget understøttet indsatsen via oprettelse af et 5-årigt eksternt professorat inden for forebyggelse og sundhedsfremme. Professoratet skal styrke forskning i forebyggelse, der virker. Der er fortsat et stort yderligere behov for at styrke denne indsats - også når potentialerne fra indsatsen i Det sektorfrige forebyggelseslaboratorium skal indfries til fulde.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	5,0	5,0	5,0	5,0
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	5 mio. kr.	5 mio. kr.	5 mio. kr.	5 mio. kr.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Budget/finansieringsforslag: – [overskrift]:

5.5 Fællesregionalt datastøttecenter til at understøtte bl.a. personlig medicin

Fremsat af:

Administrationen

Formål og indhold:

Formålet er at tilvejebringe det østdanske datastøttecenter med kernekompetencer inden for bl.a.: Bioinformatik, statistik og datamanagement med henblik på at kunne tilbyde regionens forskere kompetent rådgivning i brugen af sundhedsdata og arbejdet med personlig medicin, der er afgørende for en fortsat udvikling af sundhedsområdet. Der er en stor og udbedt efterspørgsel efter sådanne kompetencer på hospitalerne i takt med det tiltagende arbejde med sundhedsdata, kunstig intelligens og personlig medicin.

Baggrund

Overordnet skal datastøttecentret stimulere udviklingen af forskningsmæssig og klinisk brug af sundhedsdata i Danmark, herunder også være samlende for den forskerstøtte, rådgivning og service, der er nødvendig for at styrke forskningen i og udviklingen af personlig medicin.

Beslutningen om etableringen af datastøttecentre i de 5 danske regioner blev taget i regi af Ledelsesforum for Medicinsk Sundhedsforskning (LMS)/Danske Regioner i 2018. I Østdanmark etableres et virtuelt datastøttecenter i et samarbejde mellem Region Hovedstaden og Region Sjælland. Dette sker i tråd med, at de to regioner - via Digital Sundhed Øst - i stigende grad styrer og koordinerer digitaliseringsprojekter tværregionalt. Digital Sundhed Øst udgøres af hospitals- og koncerndirektionerne fra de to regioner.

Datastøttecentret er tænkt som en samarbejdsorganisation mellem de to regioners tværgående centre for forskningsstøtte, som samtidig koordinerer aktiviteter med universiteterne, de øvrige regioner og andre relevante parter, herunder erhvervslivet. Regionerne forpligter sig til at placere kernekompetencer fra relevante støtteområder i et fælles sekretariat i centeret som en forudsætning for at skabe den nødvendige fremdrift og fokusering.

Etableringen af det østdanske datastøttecenter sker i etaper, hvor eksisterende enheder samles, mens andre enheder tilføjes, i takt med at finansieringen kommer på plads. Et væsentligt element i datastøttecentrenes tilbud ligger i at give forskerstøtte i form af lettere adgang til genomiske analyser, datarelaterede services, projektunderstøttelse samt analytisk, statistisk og juridisk bistand.

Datastøttecentrene kommer herved også til at være centrale i forhold til den videre udvikling og implementering af personlig medicin i regionerne, hvor forskning i komplekse datamængder vil være vejledende for den videre forebyggelse til og behandling af patienter og borgere. Datastøttecenteret kommer dermed også til at være et aktiv i realiseringen af Region Hovedstadens handlingsplan for FN's Verdensmål i forhold til implementering af personlig medicin.

Udfordringer

Datastøttecentrene er tænkt som en one-stop-shop servicefunktion for klinikere og forskere, og brugerne skal have en oplevelse af at blive taget i hånden ved indgangsdøren og hjulpet sikkert og professionelt. Region Hovedstaden har ikke for nuværende et centralt tilbud inden for datascience og statistik, og dette skal derfor indgå i datastøttecentrene. Det er derfor nødvendigt, at der tilføres nye midler, der kan opbygge denne kapacitet.

Kompetencedelen i denne indsats kan for Region Hovedstaden realiseres for 20.5 mio. kr. for budgetperioden 2021-2024. Midlerne vil fordeles til tre spor: Et datascience- & datamanagementspor (mio. kr. 10.0), et bioinformatik- & biostatistikspor (mio. kr. 8.0) samt et projektledelsesspor (mio. kr. 2.5).

Datascience & Datamanagementspor

Det østdanske datastøttecenter vil i samarbejde med andre regionale aktører understøtte den videre udvikling af en regional datainfrastruktur. Opgaverne under dette spor består i at opbygge en struktur, der kan bistå forskere og klinikere i indsamling og udtræk af data, og at sikre at dette sker på en sikker og forsvarlig måde, samt at der er juridisk hjemmel til anvendelse af data. Datastøttecenteret vil desuden have en væsentlig opgave i udviklingen af datatunge algoritmer, som i forbindelse med implementeringen af personlig medicin vil indgå i patientbehandlingen.

Bioinformatik- & Biostatistikspor

Blandt regionens forskere er der stor efterspørgsel på rådgivning til projektudvikling, studiedesign og analysesupport. Dette gælder især i projekter, der er afhængige af kombinationen af store datamængder; herunder genetisk information. Kun få af regionens forskningsgrupper har i dag de statistiske- og bioinformatiske kompetencer, som er en forudsætning for, at sundhedsforskningen kan høste værdien af den i dag voksende tilgængelige datamængde til gavn for borgere og patienter. En central vejledningsfunktion vil bidrage med yderligere kvalitetssikring af forskningsprojekter og være et væsentligt bidrag til, at Region Hovedstaden også i fremtiden vil være blandt de førende på sundhedsforskningsområdet.

Projektledelsesspor

Etableringen af datastøttecenteret har et tæt samspil med eksisterende initiativer inden for implementering af personlig medicin og anvendelsen af sundhedsdata generelt. For at sikre den fortsatte kontinuitet og samhørighed på tværs af initiativerne, etableres et projektledelsesspor der skal være samlende for aktiviteterne på tværs af de to regioner.

Administrationens bemærkninger:

Som også beskrevet i Region Hovedstadens budgetaftale for 2020, oplever mange forskere i dag forskerstøtten som uoverskuelig med mange indgange og med uens service. Der arbejdes derfor på at etablere én indgang for forskerstøtte, hvor de eksisterende støttefunktioner i Center for Regional Udvikling, Videnscenter for dataanmeldelser og regionens andel af teknologioverførselsheden på Københavns Universitet samtænkes, så forskningen - og på sigt patientbehandlingen - styrkes. Den samlede funktion skal samtidig understøtte og styrke de offentlige/private forskningssamarbejder. Datastøttecentret har en stærk kobling hertil.

Samtidig kobler datastøttecentret til den aftale, som Regeringen og Danske Regioner indgik i forbindelse med regionernes økonomi for 2020 om en fælles indgang til vejledning om adgang til sundhedsdata for forskere. Den nationale bestyrelse for data på sundheds- og ældreområdet har på den baggrund godkendt en vision for en samlet adgang til sundhedsdata. En fælles indgang vil inkludere servicefunktionerne 1) datalandkort (metadatakatalog og digitalt overblik over offentlige sundhedsdata og dataansvarlige institutioner), 2) ansøgningsportal for ansøgninger om brug af sundhedsdata til forskning på tværs af dataansvarlige institutioner, og 3) vejledningsfunktion til forskere om forskningsbrug af sundhedsdata. Datastøttecentre vil spille en stor rolle ift. sidstnævnte.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	4.0 mio. kr.	5.5 mio. kr.	5.5 mio. kr.	5.5 mio. kr.
Øvrig drift				
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	6	8	8	8
Samlet udgift	4.0 mio. kr.	5.5 mio. kr.	5.5 mio. kr.	5.5 mio. kr.

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Indsatsen kan skaleres, såfremt det ikke er muligt at tilvejebringe det fulde beløb.

Evt. uddybende beskrivelse:

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Budget/finansieringsforslag – [overskrift]:

5.6 Flere praktikpladser gennem uddannelsesklausuler for R. Hovedstaden byggerier

Fremsat af:

Socialdemokratiet

Regionens indsats omkring uddannelsesklausuler understøtter etablering af praktikpladser på regionens byggerier og kravet om, at der skal være 1 lærling/elev pr. 10 faglærte på Region Hovedstadens nuværende og fremtidige bygge- og renoveringsprojekter.

Midler til regionens uddannelsesklausulindsats udløber ultimo 2020. Vurderingen er, at der er behov for at afsætte midler til en fortsat indsats efter 2020 frem til 2025, mens regionens byggerier pågår, da effektueringen af uddannelsesklausuler (praktikantkrav) kræver særlige kompetencer og en håndholdt indsats tættest muligt på bygge- og renoveringsprojekterne.

Prioriteringen indebærer en fortsættelse og videre kvalificering af den eksisterende indsats efter 2020. En indsats, som sikrer den bedst mulige håndtering af de mange spørgsmål og barrierer, der er forbundet med uddannelsesklausulerne. Heri ligger også betydningen af at både nye og mere garvede medarbejdere på regionens byggeprojekter, og deres rådgivere, kontinuerligt er bedst muligt klædt på til at løfte opgaverne i uddannelsesklausulindsatsen; i sidste ende handler det om at øge udnyttelsen af praktikpladspotentialerne på regionens bygge- og anlægsprojekter.

Administrationens bemærkninger:

I forbindelse med den politiske proces og fastsættelse af mål i Region Hovedstadens handleplan for FNs verdensmål, blev der udpeget en række indsatsområder (se nedenfor), hvor administrationen har vurderet, at en fortsat indsats vil være nødvendig for at opnå de ambitiøse mål i handleplanen og samtidig være indsatser med væsentlig bæredygtigheds effekt.

Her er særlig fokus på målet 4. Kvalitetsuddannelse. Sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og muligheder for livslang læring. Delmål 4.4.

Flere praktikpladser gennem uddannelsesklausuler på regionens byggerier:

Forslagets konsekvenser – økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	0,6	0,6	0,6	0,6
Øvrig drift				
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) <small>Angiv antal</small>	1	1	1	1
Samlet udgift	0,6	0,6	0,6	0,6

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Skabelon til brug for udvalgets 2. budgetdrøftelse: Budgetlægningen 2021-2024 [max 2,5 side]

Budget/finansieringsforslag – [overskrift]: 5.7 Region Hovedstadens Robotkirurgiske Uddannelsesprogram
Fremsat af: Administrationen
Formål og indhold Den 15. maj 2018 godkendte Regionsrådet ”Strategi for robotkirurgien i Region Hovedstaden”. Strategien medfører en betydelig satsning og investering i robotkirurgi i regionen. Der blev samtidig fra Kræftplan IV afsat 3,8 mio. til etablering af en tilhørende robotkirurgisk uddannelse via CAMES. De afsatte midler har muliggjort omfattende kursusudvikling og uddannelse, men midlerne er opbrugt i 2020 og der må snarest findes en løsning for fortsat uddannelse af personale i robotkirurgiske teknikker. Efter aftale med følgegruppen rejses spørgsmålet nu i Udvalget for Forskning, Innovation og Uddannelse. CAMES har udviklet en robotkirurgisk uddannelse i Region Hovedstaden, der kan tilbydes både læger og sygeplejersker. Den består et dansksproget e-læringsprogram forankret i Kursusportalen (modul 1), faciliteret træning på en virtual reality simulator på CAMES-Rigshospitalet (modul 2), samt understøttelse af efterfølgende lokal selvtræning via de enkelte robotter på operationsgangene. Derudover et ’dry lab’ heldagskursus ved CAMES-Herlev (modul 3), et ’wet lab’ dagskursus (modul 4) på Panums Afdeling for Eksperimentel Medicin, samt et teamtræningskursus (modul 5) ved CAMES-Herlev. Modul 3, 4 og 5 foregår i nyetablerede lokaler med fuldt installeret robot-udstyr og udbydes op til to gange om måneden. Endelig certificeres de kommende robotkirurger i et regionalt modul, der tester opnået viden og kompetencer. Der er ansat en sygeplejerske på fuldtid og en lægelig deltidskursusleder (begge med robotkirurgisk erfaring) til opgaven specifikt. CAMES har derudover fået opbakning til at skabe evidensbaseret for hele det robotkirurgiske uddannelsesprogram og der er ansat to postdocs (læger) med hver 20 % ansættelse. Aktuelt er der initieret to ph.d.-forløb med ekstern finansiering med henblik på at etablere et pålideligt testbatteri samt underbygge behov og undervisningsformer bag træning på ekspertniveau. Med Kræftplan IV midlerne har vi udviklet koncepter, moduler, faciliteter og underviser teams. Regionen certificerer selv sine egne robotkirurger og sygeplejersker. Det vil koste CAMES 2 mio. om året at drifte ovenstående 6 moduler med et årligt optag af 30 yngre kirurger, 10 speciallæger og 40 operationssygeplejersker om året. Kursisttallene er baseret på input fra regionens robotkirurgiske erfa-gruppe, Dansk Kirurgisk Selskab, samt aktuel dimensionering af de relevante intro- og hoveduddannelsesstillinger i Øst. Engangsbevillingen fra Kræftplan IV er opbrugt i 2020 og lige efter sommerferien skal de projektansatte derfor varsles, hvis ikke der findes midler til at uddannelsen sættes i drift.
Fremtidig finansiering Der er i princippet fire forskellige fremtidige finansieringsmodeller som vist i tabellen. Forklaring til tabellen: (++) = ja, i høj grad, via (+) og (-) til (--) = nej, slet ikke

	Intuitive Training Center på Panum	Kurser på ORSI og Aalborg Universitetshospital etc.	CAMES med deltager-betaling	CAMES med bevilling
Regional indflydelse på indhold og kvalitet	-- Det amerikanske firma tillader ingen indflydelse på kursusindholdet	-- Region Hovedstaden vil ikke have indflydelse på kurser i udlandet eller i Aalborg	++ Eksisterende kurser er udviklet af Region H's kirurger og forskere. De kan løbende justeres for at passe til nye behov og forbedres efter ny evidens	++ Eksisterende kurser er udviklet af Region H's kirurger og forskere. De kan løbende justeres for at passe til nye behov og forbedres efter nyeste evidens
Uafhængig af kommercielle interesser / specifikke typer robotter	-- Intuitive er et kommercielt firma og alt undervisning vil helt naturligt være rettet mod én bestemt type operations-robot	- Traditionelt er eksisterende kurser tæt affilieret med Intuitive	+/- Firma-sponsoring kan blive nødvendig for at holde deltager-betaling nede.	++ CAMES' kurser udvikles og afholdes baseret på kliniske behov og uden kommerciel indblanding.
Mulighed for evidensbaseret certificering	-- Intuitive tilbyder et certifikat efter endt kursus, men dette er ikke evidens-baseret og i realiteten får alle deltagere certifikatet uanset opnåede kompetencer (=flere kunder)	- Der tilbydes et certifikat, men der er ingen videnskabelig evidens for dette (dvs. validiteten af tests er lav)	+ Vanskeligt for den enkelte afdeling at finde midlerne til ekstra uddannelse, hvis en deltager ikke opnår certificering pga. manglende kompetence	++ Igangværende ph.d.-projekter arbejder på at sikre evidens, hvorefter certificering nemt kan implementeres. Deltagere kan gentage tests.
Opbygning af regionale undervisnings-kompetencer	- Intuitive kan tillade lokale undervisere, men disse skal følge firmaets skabeloner for undervisning	-- ORSI og Aalborg anvender egne undervisere	++ CAMES anvender regionale undervisere og train-the-trainer kurser	++ CAMES anvender regionale undervisere og afholder train-the-trainer kurser
Mulighed for regional forskning og internationale publikationer	-- Manglende indflydelse på form og indhold i undervisningen vil gøre forskning svært/umuligt.	+/- Region H's forskere har i nogen grad mulighed for at opstarte forskning i Aalborg, men studierne vil naturligt udgå fra Region Nord	+ Gode muligheder for forskning, dog evt. hæmmet af færre deltagere i uddannelsen pga lokal økonomi.	++ Uddannelse og forskning kan løbende tilrettelægges og koordineres i fællesskab mellem klinikere og uddannelsesforskere.
Nem og fleksibel implementering	(+) I starten nemt, men Intuitive vil have indflydelse på hvem der deltager i undervisningen, hvilket kan hæmme fleksibiliteten (svært at bryde deres monopol)	(+) Nemt at købe kurser og sende personale til udlandet eller Aalborg. Region H har ikke indflydelse på prioritering af hvem der tilbydes undervisning	- CAMES' uddannelse er udviklet. Indførelse af deltagerbetaling vil kraftigt hæmme fortsat aktivitet.	++ CAMES' uddannelse er implementeret. Kan nemt tilpasses ændrede behov, fx hvis Region H beslutter at bryde monopol og skifte leverandør af udstyr.
Billig drift	(++) I første omgang gratis med en mindre indtægt til CAMES i form af et overhead for administration.	(+) Kurserne i Aalborg støttes direkte af Region Nordjylland og udbydes aktuelt til under kostpris. Risiko for at dette ændrer sig. Udgifter til transport, forplejning og overnatning skal tillægges.	(--) Hands-on træning er en effektiv men dyr uddannelsesform. Reduceret antal kursister vil forhøje prisen pr. deltager ved ikke-fyldte hold.	(-) Uafhængige evidens-baserede kurser vil være dyrere end firma-sponserede. Kan måske tjenes hjem ved at tillade skift til billigere leverandør

Forslagets konsekvenser – økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

Man kan vælge en kombination af finansieringsmodel 3 og 4, fx i form af en central bevilling kombineret med en deltagerbetaling på 8.500,.

	v. deltagerbetaling på 8.500,-
Deltagerbetaling fra afdelingerne (80 deltagere)	680.000,-
Ny bevilling til drift	1.380.000,-
	2.060.000,-
Løn	
- Læge kursusleder (20%)	200.000,-
- Sygeplejerske kursusleder (100%)	570.000,-
	770.000,-
Drift	
- Honorarer til timelærere	130.000,-
- Forplejning	25.000,-
- Københavns Universitet - grisemodel	110.000,-
- Utensilier og udstyr	570.000,-
- CAMES Herlev – robot (ompostering)	315.000,-
- Eksternt samarbejde	60.000,-
- Administration	80.000,-
	1.290.000,-
I alt løn og drift	2.060.000,-

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	1,4	1,4	1,4	1,4
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	1,4	1,4	1,4	1,4

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	x
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Konkret forslag til tekst til budgetaftale indsættes først i forslaget til udvalgets 2. drøftelse af budgetinitiativer.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Administrationen udfylder dette afsnit når udvalget er færdig med de to udvalgsbehandlinger.

Skabelon til brug for udvalgets 2. og 3. budgetdrøftelse: Budgetlægningen 2021-2024 [max 2,5 side]

Budget/finansieringsforslag – [overskrift]:

5.9 Bevarelse af uændret adgang til videnskabelige tidsskrifter for regionens ansatte

Fremsat af:

Konservative

Formål og indhold

Ved sidste års budgetforhandling havde man kort tid forinden meldt ud til regionens ansatte, at adgangen til videnskabelige tidsskrifter ville blive markant reduceret. Dette skyldtes en prisstigning på den elektroniske adgang via Det Kongelige Bibliotek. Under budgetforhandlingen fandt man de nødvendige midler til at dække 2020, men der er usikkerhed om adgangen fra 2021 og videre frem. Problemet er særdeles alvorligt, idet en nedlukning af den nuværende adgang vil standse al forskning og udvikling samt bidrag til kliniske retningslinjer på regionens sygehuse, og dette vil have negativ indflydelse på kvaliteten af patientbehandlingen. Problemet skal derfor løses – i budgetforhandlingerne eller udenfor. Man kommer ikke udenom en løsning.

Administrationens bemærkninger:

Administrationen er enig i, at det er nødvendigt at finde en langsigtet løsning. Der kan grundet behov for adgangsændringer og kommende prisstigninger dog fortsat være behov for adgangstilpasninger og prioriteringer.

Derudover er der pt. ændringer undervejs i forhold til, at der kræves Open Access fra bevillingsgivere, hvor der betales for udgivelser – dette kan/vil medføre ændrede aftaler i forhold til betalingen til de videnskabelige forlag – fra betaling for læsningsmulighed (licenser) til betaling for udgivelse (up-front) – dette skal der kunne tages hensyn til i det samlede budget til området.

De nedennævnte beløb er den nødvendige merbevilling til CRU's nuværende faste budget på 10,5 mio. kr. og med forbehold for yderligere prisstigninger og valutakurser. Beløbene er beregnet med en forventet prisstigning i årene på 3,5 % - som er Det Kongelige Biblioteks forventning.

Forslagets konsekvenser – økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	5,54	6,1	6,7	7,2
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	5,54 mio.kr	6,1 mio. kr.	6,7 mio. kr.	7,2 mio. kr.

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Skabelon til brug for udvalgets 2. og 3. budgetdrøftelse: Budgetlægningen 2021-2024 [max 2,5 side]

Budget/finansieringsforslag: – [overskrift]: 7.1 Fremtidens faglærte
Fremsat af: Socialdemokratiet
Formål og indhold: Region Hovedstaden mangler faglærte nu og i fremtiden, hvor fremskrivninger viser, at der i 2025 vil mangle op mod 32.500 faglærte i regionen. Manglen på faglærte udfordrer virksomhederne i vores region, der kan ende med at mangle arbejdskraft og derfor må afvise ordrer. Samtidigt står mange unge i regionen uden job eller uddannelse, og erhvervsskolerne kæmper med dårligt image, frafald og faldende optag på erhvervsuddannelserne. Alt dette kræver et langt, sejt træk at ændre, og at aktørerne på området samarbejder. Det er derfor oplagt, at regionen, som en samlende aktør på området, fortsat bidrager til, at flere vælger en erhvervsuddannelse, at flere gennemfører deres uddannelse, og at der er et tilstrækkeligt antal praktikpladser til rådighed. Det vil være til gavn for borgerne, der får attraktive kompetencer, og til gavn for virksomhederne, der får den arbejdskraft, de har behov for. Det skal ske gennem en samlet regional indsats på det faglærte område: ”Fremtidens faglærte”, der både vil rumme en fortsættelse af Copenhagen Skills og en nedsættelse af et Kompetenceråd, hvor både brancherettede praktikpladsindsatser og nye initiativer bliver udformet og finansieret sammen med de centrale aktører. Til denne indsats afsættes budgetmidler, hvor regionen kan medfinansiere initiativer og projekter, og hvor de regionale midler, som en del af en større aktørkreds, kan geares gennem ekstern finansiering via fonde. Region Hovedstaden har et solidt udgangspunkt for denne samlende regionale indsats ”Fremtidens faglærte” gennem flere års fokus på det faglærte område: Regionen har samlet aktørerne om en strategisk rundbordsaftale for flere faglærte, hvor flere centrale aktører stillede sig i spidsen for forskellige projekter. I partnerskabet Copenhagen Skills er der skabt en sammenhængende introduktion til erhvervsuddannelserne for regionens grundskoler - en indsats som nu udvides til at omfatte FGU elever og voksne unge over 18 år. Samtidigt har den regionale praktikpladsindsats - gennem samarbejde med erhvervsskolernes praktikcentre, arbejdsmarkedets parter og andre aktører - skabt over 7.000 praktikpladser siden 2012. <u>Eksempler på indsatser og aktiviteter:</u> <ul style="list-style-type: none">• <u>Kompetenceråd:</u> Der nedsættes et kompetenceråd bestående af centrale aktører på uddannelsesområdet - f.eks. repræsentanter fra erhvervsskoler, kommuner og arbejdsgiver samt arbejdstagerorganisationer mv. Regionen sekretariatsbetjener Kompetencerådet og sikrer sammenhæng og samarbejde på tværs af regionale initiativer og partnerskaber. Således at f.eks. Copenhagen Skills og øvrige regionale indsatser kan understøtte fælles mål, branding og interessevaretagelse. Udgangspunktet er, at der i Kompetencerådet puljes ressourcer, der leder til konkret forandring i praksis.

- **Brancherettede praktikpladsindsatser:** Praktikpladssituationen er nuanceret. I nogle brancher er der mangel på elever, mens der i andre brancher er mangel på praktikpladser. Derfor er det - også i lyset af den økonomiske nedgang i kølvandet på Covid-19 - vigtigt, at regionen sammen med de centrale aktører i Kompetencerådet udformer og igangsætter brancherettede praktikpladsindsatser, der tager udgangspunkt i erfaringerne fra den regionale praktikpladsindsats.
- **Copenhagen Skills 3.0:** Region Hovedstaden arbejder sammen med erhvervsskolerne i partnerskabet Copenhagen Skills. Ud over aktiviteter for udskolings elever i grundskolen, vil Copenhagen Skills i løbet af 2020 udvide indsatsen til også at omfatte tilbud til FGU-elever og de voksne unge over 18 år. I 2021 og 2022 vil indsatsen igen skulle finansieres i forhold til at udvikle og implementere en vifte af tilbud til FGU-skolerne i hovedstadsregionen omkring introduktion og brobygning til erhvervsuddannelserne, samt tilbud rettet mod de ældre unge over 18 år i samarbejde med Studievalg, jobcentre og gymnasier.

Skalering:

Det gælder for alle indsatser og aktiviteter, at de kan skaleres op og ned, alt efter hvor omfattende, og hvor langt ud i regionen, indsatsen skal række.

Fundraising og medfinansiering:

Det forventes, at evt. afsatte midler skal geares til et endnu højere beløb gennem fundraising og medfinansiering fra deltagende parter.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	0,6 mio.	0,6 mio.	0,6 mio.	0,6 mio.
Øvrig drift	5,0 mio.	5,0 mio.	5,0 mio.	5,0 mio.
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) <small>Angiv antal</small>	1	1	1	1
Samlet udgift	5,6 mio.	5,6 mio.	5,6 mio.	5,6 mio.

Projekter, der ansøger om midler indenfor temaet "Fremtidens faglærte", kan tilsagnsbudgetteres.

Evt. uddybende beskrivelse:

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	X
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Konkret forslag til tekst til budgetaftale indsættes først i forslaget til udvalgets 3. drøftelse af budgetinitiativer.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Administrationen udfylder dette afsnit, når udvalget er færdig med de tre udvalgsbehandlinger.

Miljø og Klimaudvalget

Budget/finansieringsforslag:

4.1 Grønne hospitaler, innovation og mindre medicin i spildevand

Fremsat af:

Administrationen

Formål og indhold:

Kommunale spildevandsrensingsanlæg renser ikke effektivt for medicinrester, f.eks. kemoterapi og antibiotika. Region Hovedstaden har udarbejdet en strategi for spildevandsrensning på hospitaler. Planen medfører, at der etableres decentral spildevandsrensning på de største hospitaler i regionen, fordi de har flest diagnosticerings- og behandlingstilbud med stærk medicin f.eks. mod kræft. Men patienter frigiver, afhængig af produktet, medicinrester via urin og afføring flere dage efter, at de er blevet behandlet eller undersøgt på hospitaler. Lokal spildevandsrensning på hospitalsmatriklerne kan således ikke opfange hele den miljøbelastende del af behandlingerne, og de eksisterende kommunale rensningsanlæg er ikke byggede til denne udfordring.

På den baggrund er en anden løsning aktuel. Nemlig opsamlingsanordninger, som forhindrer, at urin/afføring fra patienters toiletbesøg kommer i spildevandet, når de er kommet hjem, eller på hospitaler som ikke har decentral spildevandsrensning. De skadelige kemiske stoffer skal i stedet bortskaffes med dagrenovationen.

Helle McNulty, som er farmaceutisk chef på Region Hovedstadens Apotek, har - via innovationsforløb og med bistand fra Tech Trans under Københavns Universitet - fået udviklet og patenteret en toiletpose, som kan opsamle urin, afføring og opkast fra medicinbehandlede patienter. Den innovative toiletpose EcoMedicineCare er introduceret på markedet i et OPI-samarbejde.

Hvis anvendelsen af posen vinder udbredelse blandt regionens 49.500 patienter, der årligt modtager cytostatika kur (kemobehandling), vil der samlet kunne ske en væsentlig reduktion i udledningen af cytostatika til vores vandområder, da de kemiske stoffer opsamles i toiletposen, som kan lukkes hermetisk og bortskaffes med dagrenovationen. Pt. bruges posen obligatorisk på en afdeling på Rigshospitalet, der behandler kræft i blæren.

Administrationens bemærkninger:

Der er udarbejdet en cost-benefit-analyse på ibrugtagning af toiletposen i forbindelse med kemobehandlinger i hjemmet. Den overordnede konklusionen af denne analyse er, med de givne centrale antagelser, at anvendelse af en toiletpose vil give en samfundsmæssig gevinst i forhold til fortsat at udlede medicinrester via spildevandssystemet, da de nuværende renselanlæg ikke kan rense for medicinrester i spildevandet. Det er derfor en samfundsmæssig god idé at introducere toiletposen for bl.a. cytostatika patienter, hvor poserne udleveres til patienterne ifm. behandling og anvendes efterfølgende i hjemmet.

Den ideelle og langtidsholdbare situation vil være, hvis kommunale renselanlæg kan rense for medicinrester i spildevandet inden udledning til vandområder. Denne situation har lange udsigter, da udbygning af renselanlæggene til håndtering af medicinrester vil tage mindst 5 til 10 år, og der eksisterer i dag ikke lovkrav herom.

Følsomhedsanalysens viser, at dens resultatet; at det giver samfundsmæssig værdi at introducere toiletposen, er forholdsvist robust overfor ændringer i de primære beregningsantagelser.

En fuld udrulning af ordningen i forbindelse med kemobehandlinger i hjemmet vil koste ca. 19 mio. kr. årligt. Administrationen anbefaler, at der i første omgang gennemføres et pilotprojekt.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	5	5		
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	5	5		

Evt. uddybende beskrivelse:

Et pilotprojekt, hvor der i første omgang afsættes en pulje på minimum 3-5 mio. kr. i en 1-2 årlig periode vil give stor værdi ift. at opnå erfaring med håndteringen, udlevering af poserne ifm. behandlingen og patientoplevelsen, men det vil ikke give den fulde effekt ift. tilbageholdelse af medicinrester.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Konkret forslag til tekst til budgetaftale indsættes først i forslaget til udvalgets 3. drøftelse af budgetinitiativer.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Administrationen udfylder dette afsnit, når udvalget er færdig med de tre udvalgsbehandlinger.

Budget/finansieringsforslag:

4.3 Vandbesparelser på regionens hospitaler

Fremsat af:

Socialdemokratiet

Vandbesparelse som en del af FN's verdensmål:

Et mindre fremtidigt forbrug af vand indgår i de såkaldte verdensmål som et af FN's målsætninger. Region Hovedstaden har valgt at arbejde for at medvirke til at indfri målsætningerne, og det vurderes, at der er potentielle besparelsesmuligheder på vandområdet. Dette gælder både i forhold til regulering af hospitalets brugeres - såvel som personales, patienters og pårørendes - adfærdsmønstre i forhold til vandforbrug, samt ligeledes udbedringer af hospitalernes infrastruktur og teknik på vandområdet.

To-sporet strategi:

Konkret foreslås det, at der arbejdes på en to-sporet løsning, hvor der dels fokuseres på muligheder for adfærdsændring, dels udbedring af infrastrukturen og teknikken for vandforsyningen.

Fsva. adfærdsændring foreslås en undersøgelse af, hvordan vandforbruget kan reduceres gennem en systematisk tilgang, der tager udgangspunkt i nudging, som der er opnået gode erfaringer med på affaldsområdet, der bl.a. følger en nudging-baseret løsning på regionens hospitaler.

I forhold til de infrastrukturelle og tekniske forhold foreslås en undersøgelse af tilstanden på hospitalernes vandforsyninger, rørføringer, armaturer mm. Dette for at afdække behovet for udskiftninger og ændringer i de nuværende forhold som følge af fx slitage, gammel teknologi mm.

I forbindelse med sidstnævnte undersøgelse skal ligeledes indgå muligheder for at fremme vandbesparelser ved nye teknologier fx armaturer, der fremmer vandbesparelse fx betjening af armaturer. Desuden skal muligheden for at oprette ny praksis for at fejlmelde utætte armaturer, rør mm til hospitalernes driftsafdelinger ligeledes undersøges.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	0,6 mio.			
Øvrig drift	0,05			
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	1			
Samlet udgift	0,65 mio.			

Projekter, der ansøger om midler indenfor temaet "Fremtidens faglærte", kan tilsagnsbudgetteres.

Evt. uddybende beskrivelse:

Det anbefales, at den første del af den to-sporede tilgang, der vedrører adfærdsændring, udskydes til efter Corona-epidemien. Det vurderes som dårlig timing, hvis Center for Ejendomme indfører vandbesparelser i en tid, hvor der fra central statslig side gennemføres kampagner for hyppigere og bedre håndvask/-hygiejne.

Organisatorisk foreslås, at der ansættes en projektleder i en 1-årig projektansættelse. Denne projektleder forankres under Center for Ejendomme i Energi & Miljø, der i forvejen arbejder med vand og spildevandsområdet. Denne indsats omfatter i den nuværende situation 1 årsværk.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Konkret forslag til tekst til budgetaftale indsættes først i forslaget til udvalgets 3. drøftelse af budgetinitiativer.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Initiativet understøtter FN's verdensmål, idet beskyttelse og besparelse af vand som en grundlæggende naturresurse indgår som et mål i de opstillede verdensmål.

Initiativet understøtter ligeledes Region Hovedstadens spildevandsstrategi *Strategi for håndtering af brugt vand på Region Hovedstaden hospitaler* (marts 2018), hvor målsætningen om en 5% reduktion af al forbrugsvand inden 2020 indgår.

Budget/finansieringsforslag: – [overskrift]:

4.4 Udvidet monitorering af CO₂

Fremsat af:

Socialdemokratiet

Formål og indhold:

Formålet er at udvide regionens klimaregnskab, så klimabelastningen fra de varer der kommer ind over læsserampen også tælles med. Hermed kan indsatsen for grønne indkøb og genbrug i højere grad følges.

Hvordan foreslår I, at problemet løses?

Vi har gode valide målinger på, hvor meget CO₂ vi udleder for at dække Regionens eget energi- og transportbehov. Her kan vi med tilfredshed konstatere, at CO₂ regnskabet for energiforbruget går den rigtige vej, medens vi kan konstatere, at det kun delvist går den rigtige vej for dele af persontransporten (kørsel), og dårligt for den del der vedrører persontransport med fly.

Det vi foreslår er, at der udvikles målemetoder, der kan beskrive CO₂ effekten vedr. genbrug- og affaldshåndtering. Ligeledes mangler vi målemetoder for, hvordan vi nedbringer CO₂ udledningen fra vores indkøb - ca. 90% af Regionens CO₂ "fodaftryk" kommer ind over læsserampen. Vi er vidende om, at Københavns kommune arbejder med CO₂ regnskab for deres storkøkkener - hvordan gør de og kan vi lære noget?

Administrationens vurdering:

Med et udvidet klimaregnskab vil regionen lave opgørelse over de 80-90% af klimabelastningen, som opstår ved produktionen af de indkøb, regionen foretager sig. I dag opgøres transport og internt energiforbrug i et klimaregnskab for regionen, og formålet med dette budgetforslag er at udvide dette regnskab til også at inkludere de 80-90% CO₂, der kommer fra indkøb - et såkaldt samlet klimafodaftryk.

Det er forholdsvis simpelt at opgøre regionens CO₂ udledning fra indkøb, baseret på gennemsnits CO₂ belastninger fra de varer og services der indkøbes, fordi metoden er baseret på årsregnskabstal. Dette gør Region Midt, Syd og Nordjylland allerede, og Region Hovedstaden gjorde dette tilbage i 2009 og 2011. Administrationen vil kunne forsøge at etablere et samarbejde med de andre regioner herom.

Mange grønne indkøb, hvor der indkøbes klimavenlige køretøjer eller strømbesparende apparatur, kan ses i nuværende klimaregnskab, da der spares på regionens årlige energiforbrug, som er inkluderet i klimaregnskabet. Ligeledes vil nogle grønne indkøb eller tiltag ift. at begrænse forbruget f.eks. ved at genbruge, indkøbe kvalitetsprodukter eller foretage reparation fremgå af en udvidet klimaopgørelse, da det vil give mindre indkøbsmængder.

Klimabelastningen fra fødevarerindkøb fordelt på kategorier vil også fremgå af et udvidet klimaregnskab.

Men for nogle grønne indkøb, hvor der f.eks. efterspørges mere miljøvenlige materialer, vil det være svært at måle den direkte CO₂ effekt, da metoden baseres på gennemsnitsdata for miljøbelastninger fra produkter. Her vil det udvidede klimaregnskab kunne suppleres af overslagsberegninger for CO₂ besparelse lavet på case-niveau, hvor et grønt udbudsvindende tilbud sammenlignes med alternativer.

Disse supplerende overslagsberegninger for effekten af grønne indkøb vil til dels også blive lavet som en del af et udvidet budget til grønne indkøb (andet budgetforslag: "*Øget indsats for CO₂-reduktioner via grønne indkøb*"), hvis dette vedtages.

Regionens nuværende klimaregnskab indeholder allerede nu en beregning af klimaeffekten ved øget affaldsgenanvendelse, som var innovativ, da den blev introduceret. Metoden har dog nogle indbyggede mangler, men pt findes der ikke bedre alternativer.

Det er vigtigt at pointere, at administrationen anbefaler, at et udvidet klimaregnskab kun bruges til at fastsætte prioriteringer og nye initiativer for grønne indkøb, genbrug og genanvendelse men ikke konkrete CO₂ reduktionsmål. En udvidelse af klimaregnskabet ift. indkøb og affaldsgenanvendelse er baseret på gennemsnitsdata og overslagsberegninger, og der vil ikke kunne fastsættes brugbare konkrete målsætninger om CO₂ reduktioner på denne baggrund.

Administrationen vil anbefale, at dette budgetforslag vedtages i tillæg til budgetforslaget ”Øget indsats for CO₂-reduktioner via grønne indkøb”, således at der vil være en vis mængde af initiativer indenfor grønne indkøb, der vil blive monitoreret.

Midlerne bruges i mindre grad på at få konsulenter til at udvikle metode samt levere udtræk fra miljødatabaser til brug i det udvidede klimaregnskab; (dette beløb kan eventuelt deles med de andre regioner). Midlerne bruges hovedsageligt til intern udvikling og drift af et udvidet klimaregnskab.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk	0,2	0,15	0,15	0,15
Øvrig drift	0	0,05	0,05	0,05
Etableringsudgifter	0,3	0	0	0
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) <small>Angiv antal</small>	0,3	0,25	0,25	0,25
Samlet udgift	0,5	0,2	0,2	0,2

Evt. uddybende beskrivelse:

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Budgetlægningen 2021-2024

Budget/finansieringsforslag: – [overskrift]: 4.5a Øget indsats for CO ₂ -reduktioner via grønne indkøb
Fremsat af: Miljø- og Klimaudvalget
Formål og indhold: Klimabelastningen fra de varer og produkter, regionen køber, står for i størrelsesordenen 80-90 % af regionens klimabelastning ¹ , men indkøbsafdelingen har inden for de nuværende rammer vanskeligt ved at prioritere grønne indkøb i tilstrækkelig grad, så regionen i højere grad opnår højere bæredygtighed. Dette budgetforslag udfolder muligheden for at øge indsatsen for grønne indkøb. Indsatsen kan vælges finansieret via klimakompensation på flyrejser (se budgetforslag 8.1). MKU bakker dog op om dette forslag med en øget indsats for grønne indkøb, uanset om det vælges finansieret via klimakompensation på flyrejser.
<u>Administrationens vurdering:</u> Af Region Hovedstadens indkøbspolitik fremgår fire pejlemærker for regionens indkøb, herunder ét om samfundsansvar, etik og bæredygtighed. Derudover fremgår det, at Region Hovedstaden har en forpligtelse til at forandre og påvirke samfundet i den rigtige retning. Målet om en ambitiøs indsats for grønne indkøb er også indskrevet som mål i regionens handlingsplan for FN's verdensmål, og grønne indkøb understøtter mange andre mål i handlingsplanen, særligt at hospitaler kan blive affaldsfrie i 2035. De konkrete indsatser sker bl.a. i regi af den koncernfælles indsats "Grøn Drift og Udvikling".
<i>Politisk mandat:</i> Der er imidlertid ikke en klar placering af ansvaret for grønne indkøb, og der er ikke en entydig plan med konkrete mål for grønne indkøb i regionen. I praksis besværliggøres de grønne indkøb af, at andre hensyn - primært økonomiske målsætninger - kan være i strid med ønsket om grønne indkøb. Administrationen er ikke afklaret med, hvordan grønne indkøb prioriteres, når flere hensyn støder sammen. Hvis regionens indkøb skal blive en drivkraft i den grønne omstilling, er der derfor behov for at vægte miljø; på områder med miljømæssig effekt, i forhold til andre hensyn, uden dog at gå på kompromis med kliniske og patient sikkerhedsmæssige hensyn - og desuden behov for midler til at dække risikoen for merpris i nogle indkøb.
<i>CO₂-effekt:</i> Klimaaftrykket fra de varer, der købes ind til hospitalerne, udgør i størrelsesordenen 80-90 % af regionens samlede klimapåvirkning, mens elforbrug, varmeforbrug og transport udgør de resterende 10-20 % af CO ₂ -udledningerne. De fleste af regionens nuværende grønne indkøb er målrettet energiforbrugende varer eller regionens egne transportmidler/-services, mens få grønne indkøb er målrettet de 80-90 % af regionens klimabelastning, der kommer fra varenes klimaaftryk. For store dele af administrationen er det ny viden, at indkøb påvirker klimaet så relativt meget, og regionen har hidtil ikke arbejdet struktureret med at prioritere indsatsen efter klimaeffekten. Skal indsatsen for grønne indkøb bidrage til at opfylde Paris-aftalen og det nationale mål om 70 % CO ₂ -reduktioner i 2030, bør indsatsen derfor så vidt muligt struktureres efter at ramme de mest CO ₂ -tunge indkøb.

¹ Dette er ikke dokumenteret, men baseret på opgørelser fra region Midt og Nord.

Organisering:

I dag plukker regionen mange af de lavthængende frugter, dvs. indkøber grønne varer, der er på markedet og kan indkøbes uden merpris. Skal regionen i højere grad medvirke til at rykke markedet, kræver det mere arbejde og et langt sigte, idet der skal læres og implementeres nye tilgange og metoder - ikke bare i indkøbsafdelingen - men i hele organisationen. En sådan indsats kræver langt tættere dialog med både markedet og med brugerne inden for egen organisation, så der kan udvikles nye løsninger, der tilgodeser alle behov.

Derudover er det vigtigt, at Region Hovedstaden arbejder sammen med de andre regioner, samt samarbejder med nordiske regioner med henblik på at sætte en grøn bevægelse i gang hos de store internationale leverandører af medicinsk udstyr.

Kompetenceopbygning:

Det kan være komplekst, tidskrævende og fordyrende at udføre grønne indkøb. Ofte er der ikke (tilstrækkeligt) grønne varer på hylden, og leverandørerne skal motiveres til at udvikle dem f.eks. via markedsdialog og offentlig-private innovationssamarbejder. Denne opgave kræver nye kompetencer i indkøbsafdelingen i form af miljøviden for at kunne efterspørge de produkter, der reelt har lavere miljøbelastning, såvel som tid til at lære og implementere nye metoder i indkøbsprocesserne.

Regionen har siden foråret 2019 haft tilknyttet en grøn indkøbsrådgiver (et halvt årsværk), der bl.a. bistår med specialistviden og udvikler grønne krav til regionens kommende udbudsområder. Denne konstruktion har vist sig særdeles stærk som drivkraft i at styrke de grønne hensyn i indkøbssituationen samt indføre ny viden til organisationen omkring grønne indkøb.

Hvad kræver en øget indsats:

Administrationen vurderer, at en øget indsats for grønne indkøb bør indeholde:

- En opnormering med flere grønne indkøbsrådgivere og projektledere til bæredygtige projekter, herunder offentlig-private innovationssamarbejder, tilknyttet indkøbsafdelingen
- Kompetenceopbygning om miljøviden hos regionens indkøbskonsulenter og andre relevante medarbejdergrupper
- En pulje til at dække risikoen for merpris, når der stilles grønne krav i udbud
- En pulje til at igangsætte offentlige-private innovationssamarbejder, der kan være med til at rykke markedet

Hvis dette budgetforslag vedtages, vil der blive udarbejdet et forslag til fordeling af de afsatte midler mellem ovenstående formål, samt et oplæg til kriterier for, hvordan konkrete forslag til indsatser prioriteres og udvælges. Det er afgørende for indsatsens langtidseffekt, at en væsentlig del af midlerne øremærkes til ansættelse af 1-2 grønne indkøbsrådgivere og projektledere af grønne tiltag, samt kompetenceopbygning hos indkøbskonsulenterne.

Forventet effekt:

Indsatsen er målrettet de 80-90% af regionens klimabelastning. Det forventes på meget kort sigt at resultere i en beskeden CO₂-reduktion via regionens indkøb. Men langt vigtigere, forventes indsatsen at kunne påbegynde en omstilling af hele organisationen, så regionen bliver i stand til - på langt sigt - at yde et langt større bidrag end i dag til reduktion af de globale CO₂-udledninger.

Yderligere forventes, at der gennem indsatsen opbygges værdifulde erfaringer med, hvordan vi kan definere og arbejde med grønne indkøb på en måde, så vi på langt sigt også kan følge og synliggøre vores fremskridt ift. CO₂-reduktioner.

Sammenhæng til de politiske målsætninger:

Forslaget bidrager til opfyldelse af en række af målene i regionens handlingsplan for FN's verdensmål, herunder især målet om affaldsfrie hospitaler i 2035. Det bidrager også til realisering af den Regionale Udviklingsstrategi (RUS). Desuden understøtter forslaget regionens bidrag til det nationale mål om 70 % CO₂-reduktion i 2030 og opfyldelse af Paris-aftalen.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (i mio. kr.)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	1,2 mio.	1,2 mio.	0,6 mio.	0
Øvrig drift til dyrere indkøb	3,8 mio.	4,1 mio.	5,1 mio.	5,7 mio.
Kompetenceudvikling af indkøb mfl.	0,8	0,5	0,1	0,1
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) <small>Angiv antal</small>	2	2	1	0
Samlet udgift	5,8 mio.	5,8 mio.	5,8 mio.	5,8 mio.

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres, om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Udgifterne til kompetenceopbygning forventes at falde med årene, da målet med investeringen er, at alle indkøbere får de nødvendige kompetencer til at gennemføre bæredygtige indkøb. Det er vigtigt at understrege, at udgifterne skal kvalificeres yderligere, hvis indsatsen prioriteres.

Indsatsen kan fra 2022 finansieres via klimakompensation på flyrejser, og budgettet kan så justeres ift. scenarievalg for klimakompensation (se budgetforslag X.B), men der er i MKU også opbakning til, at initiativet prioriteres selvstændigt.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Budget/finansieringsforslag: – [overskrift]:

4.5b Klimakompensation på flyrejser

Fremsat af:

Miljø- og Klimaudvalget

Formål og indhold:

Dette er et forslag til at finansiere grønne indkøb gennem klimaafgifter på flyrejser. Forslaget hænger sammen med budgetforslag 4.5a Grønne indkøb.

Administrationens vurdering:

Fakta om regionens flyrejser og CO₂-udledning:

I 2018 udledte Region Hovedstaden som virksomhed 12.908 ton CO₂ som følge af lufttransport. Det svarede til 71% af den samlede udledning fra alle transportaktiviteter. Til sammenligning udleder Københavns Kommune cirka 450 ton CO₂ per år.

I Region Hovedstaden kom 9.838 ton CO₂ - svarende til 76% - fra tjenesterejser med fly og 3.070 ton CO₂ - svarende til 24% - fra patienttransport med fly og helikopter.

Klimakompensation:

Regionen har mulighed for at kompensere for udledningen, dvs. betale en afgift (merpris) for den CO₂-udledning, som transporten har kostet for klimaet.

Klimakompensation kan ikke erstatte behovet for at reducere CO₂-udledningen fra flyrejser. Men det kan udgøre en finansieringskilde for intern grøn omstilling, f.eks. grønne indkøb. Inspirationen herfra kommer fra Region Skåne.

Hvordan kan ordningen se ud i Region Hovedstaden:

Der er mange forskellige måder at håndtere og prissætte sådan en ordning på. I herværende forslag pålægges de organisatoriske enheder i Region Hovedstaden en afgift på tjenesterejser med fly. Disse afgifter kan reinvesteres internt i f.eks. grønne indkøb.

Modellen indebærer, at de enheder, hvis medarbejdere flyver meget, kommer til at betale. I Region Hovedstaden vil det ofte være administrativt personale, videnarbejdere og forskere, som flyver meget og dermed betaler.

Forslag til afgiftsstørrelse:

Omkostningerne/indtægterne vil være afhængig af afgiftsniveaet.

Region Skåne anvender i deres ordning en afgift på 250 svenske kr. for en enkelt indenrigsrejse, 500 svenske kr. for en enkelt rejse inden for Europa og 1.000 kr. for en enkelt rejse til et andet kontinent. De samlede omkostninger/indtægter ligger i størrelsesordenen 5 mio. svenske kr. per år, som investeres i grøn omstilling bredt.

Læner Region Hovedstaden sig op af Region Skånes afgiftsmodel, så ville de samlede omkostninger/indtægter i Region Hovedstaden blive cirka 5,8 mio. danske kr. om året. Regnestykket er upræcist, fordi det nøjagtige antal mellemlandinger ikke entydigt fremgår af datamaterialet for regionens flyrejser.

Vælger Region Hovedstaden i stedet at indføre en afgift på 500 danske kr. per flyrejse uanset rejsens destination, så vil omkostningen/indtægten beløbe sig til 8,8 mio. danske kr. om året. Også dette tal er usikkert på grund af begrænsninger i datagrundlaget.

Det bemærkes, at Region Skåne tillige har afgifter på kørsel i bil i tjenestetiden og er i gang med at udvide ordningen til en generel klimaafgift.

Det er i nogen grad lykket for Region Skåne, igennem en kombination af klimakompensation og mobilitetstiltag, at ændre adfærd hos medarbejderne, dog mere på bilrejser end flyrejser. Adfærdsendringen var størst de første år efter ordningens indførelse, hvor de lavthængende frugter blev høstet. Især blev antallet af flyrejser til Stockholm reduceret. Man har desuden indført et mål om, at 75% af alle indenrigs tjenesterejser skal være med tog. Indtægterne fra afgiftsordningen er blandt andet investeret i gratis rejsekort til offentlig transport og virtuelle mødeaktiviteter.

Administrationen har i dette budgetforslag suppleret med beregninger ved anvendelse af en enhedspris på 500 danske kr. per rejse, fordi Miljø- og Klimaudvalget på udvalgsrådet den 28. april 2020 har efterspurgt dette. Administrationen understreger, at det er et politisk valg, hvor afgiftsniveauet skal lægges.

Reduktionstiltag:

Regionen ønsker også at reducere CO₂-udledningen fra rejser med fly. Der arbejdes på at indføre reduktionstiltag i forhold til tjenesterejser med fly, for eksempel at øge brugen af skype-møder, vælge tog i stedet for fly, direkte flyforbindelser og brændstoffeffektive flyselskaber, eventuelt til merpris. Medarbejderne tilskyndes herigennem til at prioritere og være bevidste omkring deres transportvalg.

Forbehold:

Administrationen gør opmærksom på en række indbyggede dilemmaer og usikkerheder samt tekniske udfordringer, som skal undersøges nærmere. Ordningen vil ramme viden- og forskningstunge enheder hårdt. Implementering og drift forventes at tage tid og give ekstra administration. Der er derfor sat en halv million af til implementering. Administrationen er i gang med at undersøge, hvor lang tid det vil tage at implementere ordningen. Der er ingen garanti for, at ordningen vil skabe ændret adfærd eller reducere CO₂-udledningen. Det er muligt, at klimapolitiske beslutninger på nationalt niveau kan få betydning for forslaget. Det gælder også fremtidige teknologiske og branchemæssige ændringer. Forbeholdene er uddybet i et teknisk notat.

Sammenhæng til de politiske målsætninger:

Forslaget understøtter den koncernfælles indsats Grøn Drift og Udvikling, som har et langsigtet mål om at blive fossilfri inden 2050. Det bidrager også til Region Hovedstadens handlingsplan for FN's verdensmål samt den Regionale Udviklingsstrategi (RUS). Og ikke mindst til det nationale mål om 70% CO₂-reduktion i 2030 og opfyldelse af Paris-aftalen.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (i mio. kr.)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift		-5,8/-8,8	-5,8/-8,8	-5,8/-8,8
Etableringsudgifter	0,5			
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	0,5	-5,8/-8,8	-5,8/-8,8	-5,8/-8,8

Forslaget kan ikke tilsagnsbudgetteres. Udgiften vil variere alt efter omfanget af flytransport, som svinger fra år til år, både hvad angår antal og destinationer. Udgiften må derudover forventes at falde i takt med, at det lykkes at reducere forbruget af flytransport og dermed CO₂-udledningen, men effekten forventes ikke at være mærkbar i de første år. Derfor er der sat samme udgift ind i hele perioden. Der er afsat en halv million kroner til at etablere ordningen (f.eks. tekniske ændringer i økonomisystemet og tilkøb af ydelser og funktioner hos for eksempel systemudbydere og regionens rejsebureau) - også dette beløb er usikkert.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):

Sundhedskassen	x
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Alle områder - Det Regionale Udviklingsområde, Det Sociale Område og Sundhedsområdet - skal bidrage, hvis deres medarbejdere flyver. Den største bidragsyder bliver uden tvivl Sundhedsområdet, fordi størstedelen af udledningen udledes herfra.

Budget/finansieringsforslag: – [overskrift]:

4.6 Øget biodiversitet på Region Hovedstadens matrikler

Fremsat af:

Socialistisk Folkeparti

Formål og indhold:

Vi står midt i en biodiversitetskrise, og vi må derfor sætte ind over alt for at forbedre levevilkår for planter, insekter og dyr. Som en betydelig grundejer påhviler dette ansvar også Region Hovedstaden. Vi ønsker derfor, at der sker en fortsættelse af det i denne valgperiodes vedtagne tiltag om ikke at anvende sprøjtemidler på regionens grunde, sker en forøget indsats for at skabe øget biodiversitet. Et oplagt sted at starte kunne være at erstatte de monokulturelle og tætslåede græsplæner med vildere englignende vegetation samt beplantning med træer, gerne frugttræer, flere steder. Fagfolk vil uden tvivl kunne komme med mange gode forslag, som relativt let kan implementeres. Man kunne forestille sig et samarbejde med den socialøkonomiske virksomhed Bybi om at opstille bistader et eller flere steder på regionens grunde.

Administrationens bemærkninger:

De grønne arealer i tilknytning til regionens ejendomme (hospitaller, virksomheder og centre) har varierende størrelse fra ret små fx på Rigshospitalet til store som på Psykiatrisk Center Sct. Hans. F.eks. vil det kommende Nyt Hospital Nordsjælland også få forholdsvis store grønne arealer.

Selvom de grønne arealer er af varierende størrelse, er det nærliggende at sætte mere fokus på, hvordan disse kan planlægges og driftes med mest mulig hensyn til biodiversitet, miljø og klima. Bæredygtighedsbehovet skal balanceres med behovet for, at arealerne fremstår velplejede og ordentlige.

Administrationen foreslår:

- At der indsamles gode erfaringer fra relevante aktører på området.
- At der skabes overblik over regionens eksisterende praksis på området.
- At der på baggrund af gode erfaringer og regionens eksisterende praksis udarbejdes en plan for, hvorledes regionen kan styrke biodiversiteten, miljøet og klimaet gennem planlægning og drift af udendørsarealer i tilknytning til regionens bygningsmasse.
- Når planen er udarbejdet, implementeres den både i regionens planarbejde og driften (via krav i udbud).

En sådan plan vil ligge i fin forlængelse af Region Hovedstadens vision om at være en grøn og innovativ metropol. Den vil desuden understøtte regionens handlingsplan for FN's verdensmål om grønne og ansvarlige hospitaler samt centralkøkkenernes indsats for økologisk og klimavenlig kost.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	0,5			
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	0,5			

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Skabelon til brug for udvalgets 2. og 3. budgetdrøftelse: Budgetlægningen 2021-2024 [max 2,5 side]

Budget/finansieringsforslag:

4.7 Afskovningsfrit indkøb

Fremsat af:

Socialistisk Folkeparti

Formål og indhold:

Den tropiske regnskov giver liv til 260 millioner mennesker og op til 80 procent af landjordens dyre- og plantearter. Alligevel ødelægges den i et voldsomt tempo. Efterspørgslen efter råvarer som palmeolie, tømmer, soja og mineraler til produktion af mad, dyrefoder, træprodukter, papir og brændstof er hovedårsagen til, at regnskoven forsvinder. Over halvdelen af al afskovning det sidste årti skyldes jordbrug og særligt produktion af kød, soja og palmeolie.

Når regnskoven ødelægges, er konsekvenserne alvorlige. Mennesker mister deres hjem og drives ud i fattigdom, og unikke dyr og planter forsvinder for altid. Mellem 10 og 15 procent af verdens klimagasudslip skyldes afskovning primært af tropisk skov. At standse afskovningen i troperne er med andre ord nødvendig for at forhindre fattigdom, standse tabet af biologisk mangfoldighed og reducere verdens klimagasudslip.

Værdien af tropisk skov og nødvendigheden af at bevare den, reflekteres i FN's verdensmål. Ifølge verdensmål 15.2 skal verden "Inden 2020 fremme gennemførelse af en bæredygtig forvaltning af al slags skov, standse afskovning, genoprette forringede skove og i betydelig grad øge skovgenrensning og nyplantning på globalt niveau".

For at regionens indkøb ikke skal bidrage til ødelæggelse af regnskov, bør der kun købes produkter og tjenester fra leverandører og producenter, som har en åben og sporbar forsyningskæde, og som kan garantere, at de selv og deres underleverandører følger disse principper:

- Ingen tropisk afskovning eller skovødelæggelse
- Ingen ødelæggelse af tropiske tørvemoser
- Ingen konflikt med menneskerettigheder, herunder oprindelige folks rettigheder

At forsyningskæden er åben og sporbar er en forudsætning for at kunne vurdere om de ovennævnte principper overholdes.

Det bør være en eksplicit ambition i regionens indkøbspolitik, at den ikke bidrager til regnskovsødelæggelse, og den bør skitsere, hvordan ambitionen kan operationaliseres ved at

- 1) stille krav om, at leverandørerne skal være afskovningsfrie i hele deres virksomhed og/eller
- 2) undgå produkter med høj afskovningsrisiko.

Hvordan foreslår I, at problemet løses? (Fx kræver det nyansættelser/anlægsmidler/mv?)

Dette forslag er et tillæg til administrationens forslag om øgede grønne indkøb. Forslaget har til formål, at det bliver en vigtig ambition i indkøbspolitikken, at den er afskovningsfri. Der bør tildeles en medarbejder på fuld- eller deltid til denne specialiserede opgave indenfor indkøbspolitikken. Der bør desuden kunne prioriteres økonomi til at vælge alternativer til leverandører og/eller produkter, der bidrager til afskovning; især af tropisk skov.

Administrationens vurdering:

Det vurderes, at regionens nuværende indkøb bidrager direkte og indirekte til afskovning bl.a. af tropisk regnskab.

Det vil være muligt at fravælge indkøb af nogle risikoprodukter, og købe produkter der er certificeret f.eks. for ansvarlig skovdrift som FSC eller PEFC-certificeringer. Ved nogle produkter er der risiko for en lille merpris, som er medregnet i budgettet nedenfor. Regionen kan derved for en stor del af indkøbene fravælge produkter, der direkte medvirker til afskovning.

For andre indkøb kan regionen ikke på nuværende tidspunkt fravælge produkter, der forårsager afskovning, fordi de enten ikke er på markedet eller vil forårsage en uhensigtsmæssig merpris. Der er f.eks. mange af vores leverandører der pt. ikke kan levere deres produkter i papemballage fra certificerede ansvarlige kilder.

For andre produkter, som regionen indkøber, findes der ingen alternativer, som ikke forårsager afskovning. Dette er for eksempel tilfældet for mange produkter, hvor palmeolie eller soja indgår enten i produktet eller forsyningskæden. Her vil administrationen kunne indgå i den nyetablerede "Dansk Alliance for Ansvarlig Soja" samt lignende leverandørkædesamarbejde for - i samarbejde med vores leverandører - at arbejde for, at vores indkøb understøtter ansvarlig soja- og palmeolieproduktion uden afskovning.

Indsatsen for et afskovningsfrit indkøb vil derfor blive en blanding af kortsigtede krav og et langsigtet strategisk samarbejde med leverandører samt opfølgning og kontrol i leverandørkæder.

Budgettet nedenfor afspejler et halvt årsværk (faldende til et kvart), der vil sikre, at den nødvendige indsats bliver udrullet i organisationen, og at de nødvendige krav bliver stillet i udbud, samt at der foretages opfølgning og kontrol med disse krav. Desuden vil det halve årsværk bruges til at sikre samarbejde med vores leverandører om at udfase produkter, der forårsager afskovning.

Yderligere afspejler budgettet et konservativt estimat af merprisen for træ til regionens samlede byggeri og møbler, der er FSC eller PEFC certificeret og derved sikre ansvarlige kilder. Ekstrabeløb for certificerede møbler er estimeret til 675.000 kr. ud af et samlet indkøb på 50 mik. kr. Ekstrabeløb for certificeret træ til byggeri er estimeret til 960.000kr. ud af et samlet indkøb for byggeri og renovering på 1,5 milliarder kr.

Det er vigtigt at pointere, at administrationen ikke anbefaler dette budgetforslag vedtaget selvstændigt men som supplement til budgetforslaget om "*Øget indsats for CO2-reduktioner via grønne indkøb*".

Grundet travlhed ifm. Covid 19 er nærværende budgetforslag ikke chefgodkendt i koncernindkøb. Dette vil selvfølgelig blive gjort, hvis budgetforslaget går videre.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	0,3	0,3	0,2	0,2
Øvrig drift	1,7	1,7	1,7	1,7
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) <small>Angiv antal</small>	0,5	0,5	0,25	0,25
Samlet udgift	2,0	2,0	1,9	1,9

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Budget/finansieringsforslag: – [overskrift]:

4.8 Styrket indsats for genbrug og donation af udstyr

Fremsat af:

Administrationen

Formål og indhold:

Center for Ejendomme står for regionens Genbrug og Donation, der nu har fungeret i fire år siden 2016. Hospitalsudstyr, der ikke længere bruges, fordi det er udfaset eller overskydende, har vist sig ofte at kunne genbruges eller doneres til anden side. På den måde undgås det, at brugbart udstyr ender som affald. Ordningen har bidraget til genbrug internt i regionen svarende til en sparet anskaffelse på 18 mio. kr., og 300 tons udstyr er genbrugt og doneret til ny anvendelse i stedet for at ende som affald. Der anvendes ca. 1,2 mio. kr. årligt til drift af ordningen, dvs. ca. 2 årsværk og afledte driftsudgifter.

Ordningen har med de nuværende ressourcer svært ved at følge med den stigende udstyrmængde til og større efterspørgsel efter genbrug. Der er tilmed et uudnyttet potentiale, som i dag ikke bringes til indsamling hos Genbrug og Donation, og de store flytteprojekter til regionens nybyggerier kan forventes at give nye store mængder inventar, der i vidt omfang kan genbruges.

Det foreslås på den baggrund, at driftsbudgettet for Genbrug og Donation udvides med 1,1 mio. kr. til ekstra personaleressourcer og lagerdrift. Desuden foreslår administrationen, at der afsættes 0,3 mio. kr. til udvikling af en it-løsning, der gør det nemmere for personalet at udnytte ordningen.

Administrationens bemærkninger: (feltet kan slettes, hvis der ikke er nogen)

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	0,8	0,8	0,8	0,8
Øvrig drift	0,3	0,3	0,3	0,3
Etableringsudgifter	0,3			
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) <small>Angiv antal</small>	2			
Samlet udgift	1,4	1,1	1,1	1,1

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Der foreslås samme fordelingsnøgle, som ved etablering af ordningen tilbage i 2016.

Skabelon til brug for udvalgets 2. og 3. budgetdrøftelse: Budgetlægningen 2021-2024 [max 2,5 side]

Budget/finansieringsforslag: 4.9 Genanvendeligt plastik
Fremsat af: Konservative
Formål og indhold <i>Vi vil gerne nedbringe Region Hovedstadens forbrug af engangsudstyr i plastic</i> <i>Det er helt umuligt for Region Hovedstaden helt at undgå brugen af engangspastic. Men vi mener at Region Hovedstaden, hvor det er muligt, skal købe dette plastic engangsmateriale i miljørigtige udgaver, hvor de er bionedbrydelige. Dette vil være en merudgift, som vi ønsker en budgetpulje til.</i> <u>Administrationens bemærkninger:</u> Regionen køber store mængder engangsudstyr hovedsageligt fremstillet i plastik. Dette er f.eks. beklædning, værnemidler, artikler, instrumenter, service, plastposer og afdækning. Disse produkter har en høj miljø- og klimabelastning, da de kun bruges en gang og i mange tilfælde ikke kan genanvendes, også selvom de affaldssorteres til genanvendelse. For nogle produkter vil det være muligt at overgå til flergangsprodukter. For andre er der for store omkostninger ved, på kort sigt, at skulle opstille logistik til at håndtere den nødvendige sterilisering, og for andre produkter er der for store hygiejnemæssige konsekvenser ved at overgå til (eller gå tilbage til) brug af flergangsudstyr. For andre produkter igen kan der være højere miljøbelastning knyttet til vaskeprocessen end på fremstilling af et nyt produkt. Mange produkter bliver regionen nødt til at indkøbe som engangsprodukter, og her er forskellige tiltag, som regionen kan gøre for at nedbringe miljøbelastningen fra disse engangsprodukter: <ul style="list-style-type: none">• Reducerer materialeforbruget i engangsprodukterne.• Indkøbe engangsprodukter produceret i miljøvenligt materiale f.eks. bioplast¹ eller i pap/papir.• Indkøbe engangsprodukter i bestemte genanvendelige plasttyper og sikre at der ikke købes produkter der er sammensatte af forskellige uadskillelige materialer. Meget få af de engangsprodukter, der indkøbes i dag, kan fås i miljøvenlige alternativer, så det vil kræve et leverandørsamarbejde samt tværregionalt samarbejde evt. også europærisk samarbejde, for at kunne lægge pres på leverandørerne for at få udviklet disse produkter. Nogle produkter kan dog godt købes i miljøvenlige alternativer i dag, f.eks. engangskopper af pap i stedet for plast. Her er dog en merpris, hvor det hidtil har været vurderet, at den har været for stor for klinikken. Administrationen anbefaler, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der undersøger de økonomiske og miljømæssige konsekvenser ved en overgang væk fra engangsprodukter i plast, og på baggrund af dette komme med anbefalinger til, hvordan miljøbelastningen fra disse produkter mest omkostningseffektivt begrænses.

Udover dette anbefaler administrationen, at der efterspørges engangsprodukter i miljøvenlige/genanvendelige materialer, og at der oprettes en budgetpulje (i to år) til at dække klinikkens meromkostninger, der kan opstå.

Arbejdsgruppen samler op efter to år og kommer med anbefalinger, til dels hvilke produkter der med fordel kan overgå til flergangsprodukter, og dels med anbefalinger på baggrund af erfaringer med budgetpuljen til, hvilke politiske retningslinjer der omkostningseffektivt kan indføres på området fremadrettet.

Budgettet nedenfor afspejler dels driften af en tværfaglig intern arbejdsgruppe, der gennem et fokus på totalomkostninger, miljømæssige fordele samt praktiske udfordringer, skal komme med anbefalinger til øget brug af flergangsprodukter frem for engangsprodukter.

Og dels afspejler budgettet midler til, at en medarbejder deltids arbejder med at indfase mere miljøvenlige alternativer til engangsprodukter i plast i klinikken og samarbejde med leverandører om at, få mulighed for at indkøbe flere, af disse genanvendelige og miljøvenlige alternativer fremover. Disse lønmidler går også til administrationen af en budgetpulje på 1 million til at dække klinikkens meromkostninger ved at indkøbe miljøvenlige alternativer til engangsprodukter i plast. Puljen er sat til to år, hvorefter de miljøvenlige alternativer måske er blevet billigere og puljens generelle effekt kan revurderes.

Det er vigtigt at pointerer, at administrationen ikke anbefaler dette budgetforslag vedtaget selvstændigt, men som supplement til budgetforslaget om ”Øget indsats for CO2-reduktioner via grønne indkøb”.

Grundet travlhed ifm. Covid 19 er nærværende budgetforslag ikke chefgodkendt i koncernindkøb. Dette vil selvfølgelig blive gjort. såfremt budgetforslaget går videre.

¹ Administrationen anbefaler ikke at der købes produkter i bionedbrydeligt plast, da vi ikke kan affaldshåndtere disse materialer i Danmark og de vil skade genanvendelsen af andet plast. Der kan i nogle tilfælde efterspørges produkter i bioplast som er af en kendt plasttype, bare baseret på olie fra planter i stedet for fossil olie og derved kan der opnås en lavere miljøbelastning og materialet kan indgå i genanvende sammen med andet plast.

Forslagets konsekvenser – økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk	0,6	0,3	0	0
Øvrig drift	1	1	0	0
Etableringsudgifter	0,4			
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	1	0,5	0	0
Samlet udgift	2	1,3	0	0

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Projektet giver ikke mening ved nedskalering.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Budget/finansieringsforslag:

8.1 På vej mod fossilfri drift- og medarbejdertransport

Fremsat af:

Socialdemokraterne i MKU

Formål og indhold:

Dette initiativ tager udgangspunkt i *"Forslag til fremadrettede indsatser til handlingsplan for FN's verdensmål"*. Samtidig understøttes den koncernfælles indsats inden for: Grøn Drift og Udvikling og den Regionale Udviklingsstrategi (RUS).

Formålet er at nedbringe støj- og luftforurening samt udledning af CO₂ til atmosfæren, samtidig med at man får reducere trafiktrængsel og understøtte flere borgere i at bruge offentlig transport.

Forslaget skal ses i lyset af COVID-19 og de store tab i passagerer og indtægter i den kollektive trafik. Der er behov for tiltag, for at få borgerne tilbage i busser og tog, når det igen er forsvarligt.

Fordi Region Hovedstaden er en stor arbejdsplads, så genererer vi selv meget trafik og CO₂ - både i form af tjenesterejser og pendling:

- Region Hovedstadens tjenesterejser medfører et årligt CO₂-udslip på cirka 11.000 tons; heraf ca. 10.000 tons CO₂ fra flyrejser, ca. 800 tons CO₂ fra kørsel i bil, ca. 100 tons CO₂ fra taxature og ca. 100 tons CO₂ fra ture med bus og tog (COWI, 2019)
- De ansatte i Region Hovedstadens pendling medfører et årligt CO₂-udslip på ca. 22.000 tons; heraf ca. 20.000 tons CO₂ fra bilkørsel og 2.000 tons CO₂ fra kørsel med bus og tog (COWI, 2020)

Så hvordan regionens medarbejdere transporterer sig i arbejdstiden, og når de pendler, gør en forskel - ikke kun i forholdt til klimaet, men også i forhold til trængsel.

Det er en stor men ikke umulig opgave at ændre adfærden i retning af grønnere og sundere transport. Mange af de ansattes rutiner og behov hænger sammen med tilgængeligheden af gode alternativer til bilen, arbejdstider og fleksibilitet, pendlerafstande, hentning af børn fra institutioner, osv.

Der er allerede gode erfaringer fra en række regionale samarbejdsprojekter med kommuner, trafikselskaber og private virksomheder om at fremme det grønne og sunde transportvalg i lokale erhvervsområder, uddannelsescampusser eller pendlerkorridorer. På samme måde er det oplagt at arbejde med hospitalerne som 'mobilitets-hubs'.

Regionens egen indsats for fossilfri medarbejdertransport henter allerede inspiration og viden udefra og vil fortsætte med at gøre det. Det handler om at gøre det lettere for medarbejderne at vælge den kollektive transport. Eksempler på sådanne tiltag:

- Udbrede brugen af erhvervskort og erhvervsrejsekort på arbejdspladsen
- Tilbud om 'Pendlertjek' til medarbejderne
- Mobilitetspakke til fast pris hver måned (inspiration fra Stavanger)
- Tilpasning af køreplaner (for eksempel til vagtplaner)
- Optimering af placering af busstoppesteder ved hospitaler
- Gratis medbringning af sammenklappeligt løbehjul i busser/tog
- Indføre at rejsetid i toget/bussen er arbejdstid (hvor det ikke allerede er muligt)

Men det handler ikke kun om at fremme bus og tog alene. Der er snarere brug for at fremme kollektiv transport i kombination med andre transportformer, fordi de understøtter hinanden. Betegnelsen 'mobilister' bruges ofte om borgere, som er fleksible i deres transportvalg. Mobilister bruger flere forskellige transportmidler i løbet af dagen og på tværs af arbejdsugen.

I Region Hovedstaden er det en stor udfordring, at der mangler medarbejderressourcer til at løfte og fastholde en bred mobilitetsindsats på hospitalerne, der skal gøre flere ansatte til mobilister. En vedblivende ændring af de ansattes transportvaner er afhængig af en konstant indsats. Forslaget går derfor for ud på at ansætte dedikerede mobilitetskonsulenter - man kunne også kalde dem lokale 'indpiskere' - til at skabe forandringerne.

Administrationens bemærkninger:

Indsatsen kan skrues op eller ned alt efter ambitionsniveauet.

I dette budgetforslag har Socialdemokraterne i MKU foreslået et bruttobeløb på 2,25 mio. kr. pr. år til et rejsehold på fire mobilitetskonsulenter. Administrationen vurderer, at man ville kunne styrke mobilitetsindsatsen på fire store hospitaler for det budget. Man kunne vælge fire ud af følgende seks: Rigshospitalet, Nordsjællands Hospital, Herlev/Gentofte Hospital, Bispebjerg/Frederiksberg Hospital, Amager/Hvidovre Hospital og Bornholms Hospital.

Det anslås dog, at hvis alle organisatoriske enheder - hospitaler, tværgående virksomheder og koncerncentre - skulle tilgodeses med mobilitetskonsulenter, så ville der skulle bruges 9 årsværk til en samlet årlig samlet bruttoudgift i størrelsesordenen 4,7 mio. kr. pr. år. Med 9 årsværk ville man - udover de seks førnævnte hospitaler - yderligere kunne styrke indsatsen på institutionerne i Psykiatrien og Den Sociale Virksomhed, Akutberedskabet og Steno Diabetes Center i Ballerup, Apoteket i Herlev samt Koncerncentrene.

Det er vigtigt at sætte midler af i en fælles pulje til, at rejseholdet kan gennemføre mindre lokale og tværgående mobilitets tiltag, f.eks. kampagner for pendlertjek og erhvervskort, trafikinformationstavler ved indgangen, osv. Hvis der skal opnås optimal effekt af midlerne, foreslår administrationen, at Socialdemokraterne i MKU's forslag bliver tilføjet en halv mio. kr., så der afsættes i alt 2,6 mio. kr. pr. år; heraf 2,1 mio. kr. til rejseholdet og 0,5 mio. kr. til aktiviteter.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk	2,1	2,1	2,1	2,1
Øvrig drift	0,5	0,5	0,5	0,5
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	4,0	4,0	4,0	4,0
Samlet udgift	2,6	2,6	2,6	2,6

Evt. uddybende beskrivelse:

Gennemsnitsprisen pr. medarbejder er sat til 520.000 kr. brutto (inkl. overhead og pension).

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):

Sundhedskassen	x
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Indsatsen kan delfinansieres af regional udvikling, men hovedparten af midlerne bør komme fra sundhedskassen. Regionale udviklingsmidler kan ikke finansiere årsværk, anlæg og drift i sundhedsvæsnet, men da indsatsen også har fokus på 'geografien' (pendlingen), så kan man godt forsvare at medfinansiere fra den regionale udviklingskasse.

Budget/finansieringsforslag: – [overskrift]:

8.2 Region H skal tilbage sporet af FN's Verdensmål

Fremsat af:

Radikale Venstre

Formål og indhold:

Det er tydeligt, at vi halter bagud i forhold til vores målsætning om at leve op til FN's verdensmål. Det var tilfældet før Corona lukkede landet ned, og det er næppe blevet bedre nu. Derfor skal vi gøre ekstra meget for at komme tilbage på sporet.

Der ligger naturligvis flere tiltag i RUS'en, der omhandler dette, men det ville være brugbart med input til andre forslag eller evt. udvidelser af eksisterende forslag, så vi kan øge vores arbejde i den retning.

Administrationens bemærkninger:

I forbindelse med den politiske proces og fastsættelse af mål i Region Hovedstadens handleplan for FN's verdensmål, blev der udpeget en række indsatsområder (se nedenfor), hvor administrationen har vurderet, at en øget indsats vil være nødvendig for at opnå de ambitiøse mål i handleplanen, og samtidig være indsatser med væsentlig bæredygtigheds effekt.

Kun få initiativer blev løftet i budgetforhandlingen for 2020.

Budgetprocessen er kommet bedre fra start i år set med verdensmålsbriller, da en række indsatser allerede ligger som budgetforslag foreslået fra administrationen eller udvalg. Bemærkninger til indsatserne er fremhævet med fed.

- Mindre ulighed i sundhed - **der arbejdes målrettet med de allerede igangsatte aktiviteter, arbejdet med Covid-19 har fordret ekstra opmærksomhed på udsatte grupper.**
- Styrkelse af forebyggelsesområdet - **der arbejdes målrettet med de allerede igangsatte aktiviteter – Ift. forebyggelse vil det være muligt at skrue op for indsatsen, hvilket i givet fald bør ske i regi af sundhedsudvalgene.**
- På vej mod intelligent fossilfrit energiforbrug - ambitiøs **Energiplan** er igangsat, og de **nødvendige ressourcer er allokeret.**
- På vej mod affaldsfrie hospitaler FU (genbrug og donation) **Budgetforslag FU 4.8**
- På vej mod fossilfri drifts- og medarbejdertransport **Budgetforslag 8.2**
- Vandeffektive hospitaler **Budgetforslag 4.3**
- Målrettet indsats som forebygger trusler fra jordforurening ved bæredygtige løsninger - **"En forstærket indsats over for grundvandskritiske pesticider og "Afklaring af oprydningmuligheder på Collstrop-grunden" som fik ekstra budgetmidler i 2019.** Administrationen arbejder i de 2 projektområder videre på de midler, som blev bevilget i 2019 og har pt. ikke kapacitet til og behov for ekstra midler på disse områder.
- Fremme brugen af genanvendelige materialer som erstatning for jomfruelige råstoffer **Budgetforslag 8.4**
- Grøn busdrift - RR forventes d. **19. maj 2020 at reservere 5 mio. kr.** til en ny statslige pulje vedrørende omstilling til grøn busdrift
- Forskning i forebyggelse og implementering af forskningsresultater i klinikken **Budgetforslag 5.4**
- Personlig medicin **Budgetforslag 5.5**

- Flere praktikpladser gennem uddannelsesklausuler på Region Hovedstadens egne byggerier og flere praktikpladser i egen organisation **Budgetforslag 7.1 ift. praktikpladser og ift. Uddannelsesklausuler - der er afsat ressourcer til den nuværende indsats frem til 2020. En fortsættelse af den eksisterende indsats efter 2020 vil kræve et årsværk fra 2021. En opskalering af indsatsen giver behov for yderligere et årsværk altså 2 årsværk fra 2021.**
- Byggeri med bæredygtighed og samfundsansvar som grundsten **Budgetforslag i FU**
- Bæredygtig indkøbspraksis **Budgetforslag 4.5**
- Øget omstilling til økologi - **prioriteret i budgetaftale sidste år.**

Det er således administrationens vurdering, at der er et rigtig godt grundlag for at prioritere bæredygtighedsindsatsen i den kommende budgetforhandling, da de fremsatte budgetforslag fint læner sig op ad de anbefalede indsats, der blev beskrevet ifm. handleplanarbejdet.

Administrationen anbefaler således, at der ikke udarbejdes en række yderligere budgetforslag med fokus på verdensmål, men at der politisk fastholdes fokus på at prioritere de forslag, der allerede er bragt i spil hele vejen igennem budgetforhandlingen.

Dog vil det være relevant, at man i Forsknings-, Innovations- og Uddannelsesudvalget bringer et budgetforslag i spil ift. opretholdelse af en indsats ift. uddannelsesklausuler på 1-2 årsværk indenfor sundhedskassen.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift				
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift				

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	X
Det sociale område	

Budget/finansieringsforslag:

8.3 Fremme brugen af genanvendelige materialer som erstatning for jomfruelige råstoffer

FremSAT af:

Radikale Venstre

Formål og indhold:

Forslaget refererer til tidligere drøftelser om, at prognoser viser, at råstofforbruget vil stige de kommende år, samtidig med at forekomsten af nye råstoffer er faldende. Region Hovedstaden ønsker at tage politisk ansvar for, at der findes materialer, der delvist kan erstatte brugen af nye råstoffer (såkaldte jomfruelige råstoffer). Et af de områder, der i særlig grad benytter de nye råstoffer, er bygge- og anlægsprojekter, derfor er det vigtigt at sætte ind her ift. at finde erstatningsressourcer. En af måderne, hvorpå råstofferne delvist vil kunne suppleres/erstattes, er ved, at vi i højere grad enten selv gør brug af genanvendelige materialer, eller at vi beder andre genanvende vores byggematerialer.

Forslaget skal ses i forlængelse af, at Regionsrådet - med vedtagelse af budget 2020-2023 (side 118) den 5. november 2019 - besluttede at bevillige 0,7 mio. kr. til hhv. Center for Ejendomme (CEJ) og til Center for Regional Udvikling (CRU), til initiativer som realiseres i 2020.

Der foregår i 2020 et arbejde med at udmønte disse midler (se evt. vedlagte plancher vedr. CEJ-indsats).

A) CEJ-initiativ: Region Hovedstaden som bygherre

Resultatet af 2020-arbejdet kommer til at sætte retning for, hvordan vi i Region Hovedstaden kan arbejde videre med bæredygtighed og genanvendelighed på vores nuværende og kommende bygge- og anlægsprojekter.

Dette arbejde kræver en langsigtet indsats med en intern ressource, der kan udvikle og forankre området i organisationen. Mindre løsrevne projekter og projektbevillinger har svært ved at slå igennem og blive fulgt op på, hvis ikke de er forankret under en ekspert på området. Desuden er området i en rivende udvikling, hvilket gør, at hvis regionen ønsker at leve op til FN's Verdensmål, herunder være bæredygtige inden for bygge- og anlægsprojekter, vil bæredygtighedsstrategi og arbejdet med reducere brugen af nye råstoffer løbende skulle udvikles og opdateres.

Der er derfor behov for at ansætte en bæredygtighedskonsulent internt - og ikke i en tidsbegrænset stilling - idet vi med en sådan ikke kan tiltrække de rette kompetencer og heller ikke sikre et stabilt og fortløbende arbejde.

Stillingen foreslås forankret i CEJ for at sikre tæt kontakt til byggeorganisation og projekter.

B) CRU-initiativ. Region Hovedstaden som råstofmyndighed

Forslag B1

Administrationen arbejder aktuelt med udmøntning af 2020-bevillingen i form af metodeudvikling af prognose for visse sekundære råstoffer, som kan substituere sand, grus, sten og ler, og som kan forventes produceret ved fremtidige nedrivningsprojekter. Prognosen udvikles som pilotprojekt i to kommuner. Baseret på erfaringer herfra, udarbejdes i 2020 prognoser for et mindre antal kommuner i Region Hovedstaden.

Administrationen foreslår, at prognosen udvides til at omfatte samtlige kommuner i regionen, og at der til brug for råstofplanlægningen udarbejdes et katalog over karakter og mængde af

nedrivningsmaterialer mv., der i fremtiden kan forventes at komme på markedet, (og som kan substituere sand, grus, sten og ler). Prognosen ajourføres i 2023 til brug for råstofplan 2024.

Forslag B2

Gennem partnerskaber med offentlige og private parter har Region Hovedstaden i 2013-2018 drevet et program for bæredygtig håndtering af overskudsjord, bl.a. med sigte på at substituere primære råstoffer med overskudsjord. På landsplan produceres årligt i størrelsesordenen 10 mio. tons overskudsjord i bygge- og anlægsprojekter, og kun mindre delmængder genanvendes miljømæssigt hensigtsmæssigt. På kommunalt niveau savnes bl.a. strategier og værktøjer for overskudsjord. Administrationen medvirker i CityLoops-projektet til udvikling, test og implementering af sådanne værktøjer i to kommuner i perioden 2019-2023.

Administrationen foreslår, at der i tilknytning til CityLoops afsættes ressourcer til at yde kommunerne i Region Hovedstaden bistand med at tilpasse og implementere strategier og værktøjer for overskudsjord i perioden 2021-2023 inkl.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021		2022		2023		2024	
	CRU	CEJ	CRU	CEJ	CRU	CEJ	CRU	CEJ,
Løn til evt. nye årsværk	0,3	0,8	0,3	0,8	0,3	0,8		0,8
Øvrig drift	1,5		0,6		0,6			
Etableringsudgifter								
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) <small>Angiv antal</small>	0,5	1	0,5	1	0,5	1		1
Samlet udgift	1,8	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8		0,8

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	X
Det sociale område	

Trafikudvalget

Budget/finansieringsforslag

6.1 Bycykler ved akuthospitalerne

Fremsat af:

Socialistisk Folkeparti

Formål og indhold:

Forslaget går ud på at sætte bycykelstationer op på Region Hovedstadens akuthospitaler. Formålet er at fremme grøn og sund transport til og fra hospitalerne, herunder kombinationsrejser imellem cykel og tog. Forslaget formindsker samtidig trængsel på indfaldsveje og parkeringsområder tilknyttet hospitalerne. Bycykler har en bred målgruppe og kan både benyttes af medarbejdere ifm. tjenesterejser og pendlerrejser samt af patienter, pårørende og øvrige besøgende ved akuthospitalerne.

Der tages ved beregningerne udgangspunkt i det nuværende bycykelsystem i centralkommunerne ejet af DSB, København og Frederiksberg Kommuner. Systemet består af bycykelstationer hver med plads til parkering og opladning af 20 elcykler ("de hvide bycykler").

Rigshospitalet - Blegdamsvej har allerede en bycykelstation, som er finansieret af Københavns Kommune. Dertil kommer, at Region Hovedstaden er i gang med at etablere bycykelstationer på hhv. Bispebjerg Hospital og Gentofte Hospital. Disse er allerede finansieret af Region Hovedstaden igennem regionale udviklingsmidler.

Der er 11 akuthospitaler, og 9 hvis man fratrækker Bispebjerg og Gentofte hospital. Der er for tiden i den nuværende operationszone for bycyklerne i København og Frederiksberg en mulighed for at opsætte bycykelstationer uden indkøb af tilhørende elcykler (disse følger med gratis). Man betaler kun for selve infrastrukturen og driften af denne. Prisen er 296.000 kr. over en otte-årig periode for en bycykelstation med 20 dockingpunkter, hvoraf ca. 200.000 kr. går til installation og 96.000 kr. til otte-årig drift af infrastrukturen (tallene er taget fra den officielle prisliste fra By- og Pendlercykelfonden fra 2012, og er ikke pristalsreguleret). Installation og drift i otte år på Amager Hospital og Frederiksberg Hospital vil således kunne ske til en pris af 2 x 296.000 kr. (i 2012-tal). Det skal afklares, om Hvidovre Hospital, fordi det ligger så tæt på operationszonen, også ville kunne få samme mulighed. Region Hovedstaden har allerede gjort brug af muligheden ifm. opsætningen på Bispebjerg og Gentofte Hospital i 2019/2020.

På de resterende seks akuthospitaler - Nordsjællands Hospital i hhv. Frederikssund, Helsingør og Hillerød, Herlev Hospital, Bornholms Hospital og Glostrup Hospital - kan bycykelstationer opsættes til normalprisen, dvs. til en pris af 70.000 per dockingpunkt for en otte-årig periode (i 2012-tal). Ved opsætning af en bycykelstation med 20 dockingpunkter skal man derfor beregne $20 \times 70.000 \text{ kr.} = 1,4 \text{ mio. kr.}$ per hospital - eller i alt 8,4 mio. kr. for de seks hospitaler (i 2012-tal). Heraf skal 56 % (4,7 mio. kr.) betales det første år, og 44% af prisen (3,7 mio. kr. i 2012-tal) løbende fordelt over den otteårige driftsperiode (462.500 kr. per år i 2012-tal).

Ved opsætning af bycykelstationer på de seks akuthospitaler uden for den nuværende operationszone, vil det være afgørende, at den relevante kommune samt grundejere ved de lokale trafikale knudepunkter indvilliger i finansiere og drifte tilsvarende bycykelstationer hos dem. Dette forhold bør medtages i vurderingen af, om det kan betale sig at opsætte bycykelstationer på akuthospitaler uden for centralkommunerne. Eksistensen af

bicykelstationer ved knudepunkterne her vil være en afgørende forudsætning for succes af at have bicykelstationer ved de nærliggende akuthospitaler.

Et alternativ til at etablere fysiske infrastruktur og bicykelstationer, som beskrevet ovenfor, er en digital løsning. Sådant en løsning ville især være interessant uden for centralkommunerne, hvor bycykelsystemet endnu ikke er etableret. Forskellen fra bycykelsystemet er - udover at man ikke binder sig til elcykler - at det ikke er nødvendigt at etablere en fysisk infrastruktur, hvor cyklerne hentes og afleveres. I stedet opereres med områder, hvor cyklerne må stilles/stå. Systemet fungerer igennem brugerens smartphone. Brugeren booker en cykel, låser den op og afleverer og låser den igen via smartphone-appen. Prisen for etablering af en sådan løsning vil skulle afklares igennem udbud, men et forsigtigt skøn vil være 6.500 kr. for én cykel i etableringsomkostninger samt årlige driftsudgifter på 2.500 kr. per cykel.

I nedenstående beregning er alle akuthospitaler tilgodeset. Men man kan også vælge en delløsning, hvor man kun implementerer bicykelstationer ved de 'billige' akuthospitaler (Hvidovre, Amager, Frederiksberg) samt ved de akuthospitaler uden for centralkommunerne, hvor der samtidig kunne etableres medfinansiering fra den pågældende kommune, samt evt. grundejerne ved stationerne og knudepunkterne, så der også opsættes bicykelstationer ved minimum s-togstationer og/eller større knudepunkter i nærområdet til akuthospitalet.

Sammenhæng til de politiske målsætninger

Forslaget fremmer den grønne omstilling i Region Hovedstaden som virksomhed. Forslaget bidrager til at udmønte Transportplan 2025 under den koncernstrategiske indsats Grøn Drift og Udvikling. Men samtidig er der positive synergieffekter til regionens parkeringsstrategi, den regionale udviklingsstrategi (RUS), Handlingsplan for FN's verdensmål, Movias strategiske net, m.fl.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Løn til evt. nye årsværk								
Øvrig drift								
Etableringsudgifter								
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)								
Samlet udgift	6,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7

Evt. uddybende beskrivelse:

Tallene i skemaet er justeret for inflation og kan derfor ikke sammenlignes direkte med 2012-tallene i teksten. Strømodgifter er ikke medregnet. Kan ikke tilsagnsbudgetteres.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

**Skabelon til brug for udvalgets 2. og 3. budgetdrøftelse:
Budgetlægningen 2021-2024**

Budget/finansieringsforslag:
9.1 Plan for forbedring af den kollektive trafik og grøn omstilling
Fremsat af: Enhedslisten
Formål og indhold: Mange er i gang med at udarbejde infrastrukturplaner. Movia har udarbejdet en plan med bl.a. BRT-ruter. Der har været holdt flere konferencer. Staten vil indenfor kort tid fremlægge en grøn mobilitetsplan. Derfor bør regionen også udarbejde en plan, der kan indeholde BRT-ruter, letbaner mm. Der kunne evt. holdes en konference, hvor kommunerne inviteres til at deltage i en sådan planlægning, der også skal indeholde en grøn omstilling. Der skal arbejdes aktivt for, at kollektiv trafik og cykling bliver førstevalget og for at reducere drivhusgasserne. Regionen skal gøre staten opmærksom på problemer og løsningsforslag. <u>Angiv den konkrete udfordring, som skal løses med forslaget samt (eksempler på) hvad pengene skal bruges til:</u> Der skal udarbejdes en plan for en styrkelse af den kollektive infrastruktur og grøn omstilling. Forslaget vil ikke kræve ekstra midler til ansættelse eller anlæg i første omgang. <u>Administrationens bemærkninger:</u> Trafikudvalget behandlede på mødet den 26. maj 2020 en sag om nye investeringer i den kollektive transport i hovedstaden med afsæt i et dialogoplæg ”Kapacitet, fremkommelighed og sammenhæng i den kollektive transport – hvor er udfordringerne og behovet for investeringer” samt en bruttoliste med forslag til prioriterede kollektive infrastrukturprojekter. Dialogoplægget giver et samlet overblik over, hvor den kollektiv transport - regionaltog, S-tog, busser og metro - er udfordret i dag, og hvor antallet af de kollektive rejser vil vokse mest frem til 2035. Derudover udpeger dialogoplægget behov for investeringer i nye fysiske tiltag. Konklusionerne og anbefalingerne fra oplægget kan dermed indgå som grundlag for et regionalt indspil til kommende investeringer i hovedstadsområdet. Til brug for trafikudvalgets drøftelse - og med udgangspunkt i dialogoplægget - har administrationen peget på en bruttoliste med prioriterede kollektive infrastrukturprojekter, som kan indgå i en evt. endelig form i en videre politisk dialog med kommuner, stat og andre interessenter. Bruttolisten omfatter bl.a. udbygning af et sammenhængende højklasset kollektivt transportsystem, herunder BRT-net, styrkelse af regionale knudepunkter f.eks. udbygning af stationer og parker - og rejse-anlæg samt grøn omstilling af busser og lokalbaner. På mødet den 26. maj behandlede trafikudvalget også en anden sag om styrelse af den kollektive transport i form af en mere forpligtende samarbejdsmodel for opgaverne i den kollektive transport. Konklusionerne og anbefalingerne fra denne sag kan ligeledes indgå i den videre proces. Administrationen forslår, at der - med udgangspunkt i trafikudvalgets drøftelse på mødet den 26. maj 2020 og dialogoplægget ”Kapacitet, fremkommelighed og sammenhæng i den kollektive transport – hvor er udfordringerne og behovet for investeringer” samt bruttoliste

med forslag til prioriterede kollektive infrastrukturprojekter - udarbejdes en procesplan for et regionalt indspil til kommende infrastrukturinvesteringer i hovedstaden. Procesplanen kan evt. omfatte gennemførelse af en regional konference med deltagelse af kommuner og andre samarbejdspartnere samt andre dialog- og kommunikationstiltag med henblik på fælles drøftelse og prioritering af løsninger til styrkelse af den kollektive transport i hovedstaden, byudviklingsmuligheder og den grønne omstilling.

Der kan evt. prioriteres midler til gennemførelse af konference og andre dialog- og kommunikationsindsatser. Evt. 500.000 kr.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	0,5			
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	0,5			

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	X
Det sociale område	

Budget/finansieringsforslag:

9.2 Fremkommelighedstiltag i trafikken (Ballerup og Gladsaxe)

Fremsat af:

Socialdemokratiet

Formål og indhold:

Socialdemokratiet foreslår at afsætte 2 mio. kr. til fremkommelighedstiltag i trafikken. Da Ballerup og Gladsaxe er blevet særligt hårdt ramt i forbindelse med tilpasningen af trafikbestillingen, ønskes der er særlig fokus på de to kommuner. Der ønskes samtidig fokus på adgangen til uddannelsesinstitutioner og store erhvervsområder.

Såfremt forslaget nyder fremme, vil administrationen blive pålagt at komme med forslag desangående.

Administrationens bemærkninger:

Administrationen har bedt Movia undersøge, om der foreligger eksisterende forslag til fremkommelighedstiltag i Ballerup og Gladsaxe. Movia oplyser (13. maj 2020), at der ikke foreligger nogen fremkommelighedstiltag, som ikke allerede er gennemført i Ballerup og Gladsaxe Kommune. Dog foreslår Movia tre nedenstående tiltag i Ballerup Kommune ved DTU Ballerup Campus. Anlægsomkostningerne for de tre tiltag er endnu ikke vurderet:

- Busprioritering i krydset ved Sømoseparken/DTU + generelt check af køresporsbredde og svingkurver i krydset.
- Udvidelse/forlængelse af stoppestedet ved DTU mod vest, da busserne pt. har svært ved at komme helt ind til stoppestedet.
- Busprioritering + svingpile i signalanlægget Lautrupvang/Ballerup Byvej + ændring af svingbaner op til krydset.

Hvis forslaget nyder fremme, vil administrationen i samarbejde med Movia udarbejde en komplet liste over fremkommelighedstiltag inden for budgetforslagets formål.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

	2021	2022	2023	2024
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift				
Etableringsudgifter	2,0 mio. kr.			
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	2,0 mio. kr.			

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres, om forslaget kan tilsagnsbudgetteres.

Evt. uddybende beskrivelse:

Projektets omfang kan skaleres op eller ned. Kan tilsagnsbudgetteres.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	X
Det sociale område	